(9119).

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад ҮНЭН

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 288 (9120) | 1959 оной декабриин 9, среда | Сэн 20 мүнгэн

**Жаргалтай арадайнгаа юрөөл сооhoo,
Жабхаланта ажалайнгаа охин сооhoo
Асарhан дууемнай хүлеэн абаал Москва,
Абын ёhoop ханан баясаал Москва!**

Дружба! Фрейндшафт! Хани барисаан!

Москвагай университедэй клуб руу хүн зоной иимэ олоор субахые үзөөгүйб. Студентнэр тиишээ ошожол, ошожол байба... «Бурядай дуу, хатарай ансамбль концерт харуулхань» гэhэн элдэб үнгын шэрээр шэмэглэhэн соносхолнууд студентнэрэй hанаа буляагаа...

Эдуард Пишбельский университедэй хэлэ бэшэгэй факультедтэ hурадаг. Тэрэ Польшодо хүн болоhон, бурядууд тухай дуулахаhаа бэшэ, юушье мэдэхэгүй байгаа. Мүнөөдэр Эдуард румын, хитад, болгар, вьетнам нүхэдтэеэ хамта концертдэ ерээ. Хүшэгын нээгдэхын урда тээ «бурядууд юу харуулха юм ааб даа» гэжэ этигэжэ ядангяар хараашалан байба.

Хүшэгэ нээгдэбэ. Өөрын үндэhэтэнэй гоё hайхан хубсаhа үмдэhэн бурят артистнар, хүгжэмшэд композитор Жигжит Батуевай «Парти тухай дуу» гүйсэдхэбэ. Тэрэ дуунай hүр жабхалан ехэтэй хүгжэм бурят арадта мүнхэ жаргал олгуулhан Коммунистическэ партияа магтахаhаа гадна, буурал Байгал, арюухан Сэлэнгэ, нэлэнхы нэмжээ тала дайдаяа «хүгжэмэй хэлээр» харуулhан байба.

Ансамблиин артистнар «Колхозой хатарай сюитэ» харуулба. Тэрэ сюитын хатар, дуунуудые хараха, дуулахадаа өөрөөшье мэдэнгүй баян дэлгэр байдалтай Бурят ороной хүдөө нютаг руу ябашаhан шэнги, талын hэбшээндэ нюураа эльбүүлжэ, hаруул наранда шарагдажа байhан шэнги болоо hэн.

Бурядай АССР-эй габьята артистка Маргарита Чайванэ ирагуу, хонгёогоор дуулажа, дуулалгын онол мэргэжэл гүйсэд шудалhанаа харуулаа.

Бурят хүгжэмшэдэй, дуушадай харуулhан концертын эхилhэнhээ хойшо альга ташалган, баярай эшхэрээн, хашхараан замхаагүй. Артистнарые дахин-дахин дуулахые студентнэр уридаг байгаа. Харан гэhээмни, Эдуард Пишбельский тад ондоо болошоод, хүнhөөл hаа шангаар альга ташажа, hуурийhaa бодон алдажа, сценэ худар дугташажа байба.

М. Фроловой хүгжэмтэй «Энхэ Булад Баатар» гэжэ опероhоо абтаhан «Хатар магтаал» харабабди. Сэсэгтэ нуга газарта hаруул үнгэтэй хубсаhатай басагад гаража ерээд, эдир залуугай эршэ хүсэнэй ольhоор, хатарха мэргэжэл шадабарияяа ашаар тус хатарые хэмгүй бэрхээр гүйсэдхөө. Хабарай сэсэгүүдтэ адляар хубсалhан тэдэ басагадай хатарха бүринь, уран нугархайгаар хүдэлхэ бүринь инаг дуранай, жаргалта хабарай ольhон хүнэй зүрхэ ээлүүдгүй ээлжэ байгаа.

Бурят артистнарай харуулhан концерт соохи дуу, хатарнууд бултадаа hайнууд гэжэ сэхэ хэлэхэ байнабди.

Сценэ дээрэ—Клавдия Шулунова. Ород хүгжэм зэдэлшэбэ. Хажуудамни hууhан Эдуард Пишбельский нам руу хараад:

—Энэ артистка ородоор хэр зэргэ дуулаха ааб?—гэжэ асуугаадхиба. Харюу хэлэжэ үрьдеэгүй байтарни, артистка «Худагай хажууда» гэжэ ород арадай дуу ирагуу, хонгёогоор татажа мэдэбэ. Дуулажал байна. Эдуардын нюдэн «аяга сооhоо унахань» гү гэхээр. Эдуард тохоногоороо намайе түлхэед:

—Ямаршье ород дуушанhaa доошогүй,—гэжэ хэлэhэнээ дахин дахин дабтаад hалабагүй. Зал соо hууhан студентнэрэй альга ташахань, эшхэрэлдэхэнь, hуурийhaa бодон алдахань тэнсэлгүй...

Бурядай республикын габьята артистнар С. Барцева, Б. Егоров, Д. Санжиев гэгшэдэй хатархань мүн лэ бүгэдэндэ hайшаагдаа.

Ансамблиин Москвагай университедэй клубай сценэ дээрэhээ хитад, монгол, хинди, корей арадуудай, ондоошье дуунуудые шадамараар гүйсэдхэжэ, арадай демократиин оронуудай студентнэрэй сэдьхэл ханаагаа. Арадай инструментнүүдэй оркестрын дирижер Чингис Павлов шадамар бэрхээр хүгжэмөө хүтэлбэрилнэ гэжэ тэмдэглэе.

Бурят артистнарай хатар, дуунууд бултадаа арадуудай өөрсэ шэнжэ, түхэл маяг тон тодоор харуулаа.

...Концерт дүүрэбэ. Тиигэбэшье зал соо hууhан студентнэршье, артистнаршье таража ошоногүй. Холын Бурят ороной уран бэлигтэниие амаршалха хүсэлтэй студентнэр—Германиин, Польшын, Венгриин Арадай Республикануудай, Италиин, Нэгэдэмэл Арабска Республикын болон бусад оронуудай хүбүүд, басагад сценэ тээшэ бултадаа тэгүүлээ. Залуушуул артистнарта баглаа сэсэгүүдые барюулна. Зал соо дуулалдаан болобо. Олон ондоо үндэhэ яhатанай үрэ хүүгэд эндэ суглараад, хани барисаан, эб найрамдал тушаа өөhэд өөhэдынгөө хэлэн дээрэ дуулалдаба... Тэдэнэр хашхаралдана:

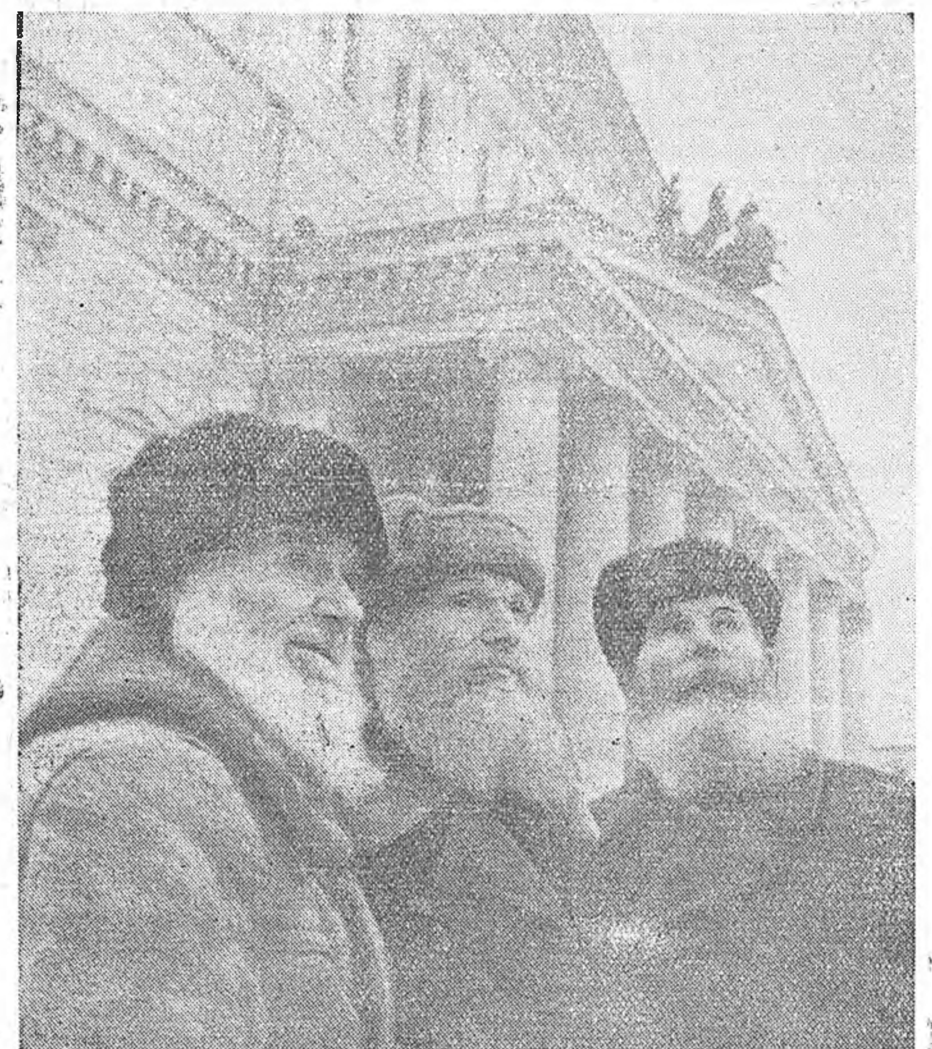
Фриден! Фрейндшафт! Мир! Дружба! Эб найрамдал! Хани барисаан!

Л. Тарасов, В. Гунгин,
Москвагай университедэй студентнэр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: РСФСР-эй габьята артист Н. Таров бурят арадай дуунуудые дуулажа байна.

В. Львовой фото.

Декадада хабаадагшад сүлөөтэй сагтаа Москва хотые харадаг, үзэдэг байгаа. **Зураг дээрэ:** Ехэ-Купалейн шэмээшэгүүдэй хоорой дуушад: **И. С. Рымарев** (зүүн гарhaa), **В. Т. Иванов, Ф. Ф. Рыжаков** гэгшэд СССР-эй Академическэ Ехэ театрын хажууда байна.

В. Львовой фото.

Бурядай дуу, хатарай ансамблиин артистнар Ломоносовой нэрэмжэтэ Москвагай Гүрэнэй университедтэ hуража байhан арадай демократиин оронуудай студентнэртэ концерт харуулаа. **Зураг дээрэ:** Уулзалгада хабаадагшад: зүүн гарhaa—студентка **М. Тэнча** (Польша), артистнар **Р. Готолова, Г. Усачева, М. Бадмаев,** студентка **Чжао Сюй-юн** (Хитад), артистка **Ц. Жалсанова.**

ТАСС-эй фотохроника.

МЕХАНИЗАТОРНУУД! Ажал ехэтэй хүдэлмэри хүнгэдхэгты!

Долоон жэлэй туршада колхоз болон совхозуудта ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхэ, продукциин өөрын үнэ сэнгые химдаруулха асуудалда КПСС-эй XXI съезд анхаралаа ехээр хандуулhан байна. Энэ шухала зорилгые бэелүүлхын тула нэн түрүүн хүдөөдэ, илангаяа мал ажал дээрэ, ажал ехэтэй хүдэлмэри али болохоор оньhожоруулха шухала болоно.

Мүнөө үедэ, колхозуудай өөhэдын техникэтэй, тэрэ техникые шаглаха шадабаритай механигууд болон хэдэн олон механизаторнуудтай болоод байhан сагта, фермэ, бригаданuудта ажал ехэтэй хүдэлмэри оньhожоруулха талаар угаа ехэ арга боломжонууд бии. Тэрэшэлэн hүүлэй жэлнүүдтэ колхоз, совхозуудые электрын элшэ хүсөөр хангаха тушаа ехэ хүдэлмэри хэгдэhэн байна.

Манай республикын түрүү колхоз, совхозууд, тэндэхи механизаторнууд доторойнгоо арга боломжонуудые хэрэглэжэ байгаад, ажал ехэтэй хүдэлмэри хүнгэдхэхэ талаар ехэхэн оролдолго гаргана. Курумканай аймагай колхозууд хүсэеэ нэгэдхэжэ, колхоз хоорондын электростанци уhан дээрэ бүтээгээд, мүнөө бүхы отара, гүүртэнүүдээ, бригадануудаа электрын элшэ хүсөөр хангажа байнхай. Энэ аймагай эгээн саада талын Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойшье механизаторнууд ажал ехэтэй хүдэлмэри оньhожоруулха тушаа бага бэшэ юумэ хээ. Модошо, түмэршэ дархашуулай хүдэлмэри нилээд хүнгэдхэгдөө. Малай отара, гүүртэ бүхэндэ электрын гэрэл бии болoжо, малшадай үдэшэ, үглөөгүүр хүдэлхэдэ угаа зохид болонхой. Гадна hаалиин гүүртэнүүдтэ тэжээл буйлуулха, уhа бүлеэдхэхэ гэхэ мэтэ хүдэлмэри оньhожоруулагдажа, дүүжэн харгы тодхогдонхой. Малшад гэр доторхишье ажалаа электрын хүсөөр хэдэг болoжо эхилээ.

Мухаршэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой механизаторнууд силос дараха, аргал шэбхэ зөөхэ, үрэhэнэй тарям тээхэ, сеялкэ руу хэхэ хүдэлмэридэ хүнэй бар хүсэ хэрэглэхээ болёо.

Тиигэбэшье юрэнхы дээрээ республикын колхоз, совхозуудта ажал ехэтэй хүдэлмэри оньhожоруулха тушаа бии байгаа арга боломжонууд тон хангалтагүйгөөр хэрэглэгдэнэ. Электрын хүсөөр үнеэ hааха түхеэрэлгэнүүд олохон ажахынуудта бии аад лэ, нэгэндэншье хүсэдөөр ашаглагданагүй. Хэрбээ тэдэниие хүдэлгэжэ шадаа hаа, хэды олон hаалишан ондоо ажалда эльгээгдэхэ байгааб?

Үбэлэй сагта малые бүлеэн уhаар хангаха асуудал тон шухала. Тиин гэhээ автоуhалуури тодхогдоhон аад, олон ушарта хүдэлдэггүй байха юм. Энэ жэл Ториин аймагай механизаторнууд инженер Нурминскиин зохёоhон түхеэрэлгэнүүдые олон фермэ дээрэ тодхожо шадабашье, тэдэнээ зүбөөр ашагланагүй, бултыень тооной хүргэжэрхёо.

Колхоз, совхозой хүтэлбэрилэгшэд отара, гүүртэнүүдые электрын элшэ хүсөөр хангаха аргатай байгаад, тэрээниие хэрэгсээнэгүй. Энэ тон буруу. Илангаяа үбэлдөө, үдэрэй богонидо, малшадай хүдэлмэри hүни орой болотор үргэлжэлдэг, үглөөгүүр эртэ эхилдэг ха юм. Энэ ушарта зайн гал яаха аргагүй хэрэгтэй бшуу.

Хүдөөгэй механизаторнуудай хүсэл зорилгые арьбадхаха, тэндэхи ухаалан зохёогшод болон уралан нарижуулагшадай дурадхалнуудые дэмжэхэ талаар республикын Хүдөө ажахын министерство тон бага оролдолго гаргана. Зарим эдэбхитэдэй оруулhан дурадхалнууд хэдэн жэлэй туршада үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэнэгүй. Жэшээнь, хабартаа шэбхэ малтаха, тэрэниие бутаруулжа, сабшалан, поли үтэгжүүлхэ гээшэ ехэл хүндэ хүшэр хүдэлмэри гэжэ мэдээжэ. Гэбэшье, Сэлэнгын РТС-эй ухаалан зохёогшо нүхэр Эрдынеевэй, агроном нүхэр Балдандоржиевай зохёоhон шэбхэ малтаха, тэрэниие жэжэлхэ машина хоёр-гурбан жэлэй туршада огто хэрэгсээгдэнэгүй. Саашадаа уралан нарижуулагшадай, ухаалан зохёогшодой эдэбхи үүсхэлдэ иимэ хайша хэрэгээр хандажа болохогүй.

Долоон жэлэй хоёрдохи жэлдэ, 1960 ондо орооhо тарянанай, тэжээлэй ургамалнуудай, нэн түрүүн кукурузын баян ургаса абаха, адуу малай тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ тушаа республикын колхоз, совхозуудай урда бүри ехэ, улам харюусалгатай зорилгонууд табигдана. Эдэ бүхы зорилгонуудые имагтал машина, техникын хүсөөр шиидхэжэ гараха байнабди. Тиимэhээ колхоз, совхозуудай ажахын бүхы hалбаринуудые оньhожоруулжа, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, хүсэ зөөри багаар гаргашалжа, ехэ продукци абахын түлөө оролдохо гээшэ мүнөөдэрэй эгээл шухала хэрэг болоно.

Колхоз, совхозуудай механизаторнууд! Малай үбэлжэлгын үедэ фермэнүүд дээрэ бии байгаа түхеэрэлгэнүүдые хүсэд hайнаар хүдэлгэхэ, шэнээр тодхохо тушаа оролдогты! Механическа аргаар үнеэ hааха, автоуhалуури, тэжээл буйлуулха түхеэрэлгэнүүд, дүүжэн харгы гэхэ мэтэ бүхыдөө ашаглагдаха зэргэтэй. Энэ жэл хаа хаанагүй силос ехээр дарагданхай. Тэрэниие малтаха, нүхэн сооhoo гаргаха хүдэлмэри оньhожоруулха тон шухала болоод байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ колхоз, совхозуудай механизаторнууд поли дээрэхи hолоомо, зелёнко. бүхыдэнь суглуулжа, гүүртэ, отарануудайнгаа газаа оруулжа, тэдэниие хэршэхэ, буйлуулха талаар малшадта туhалха уялгатай.

Хүдөө тосхонуудые, малай фермэнүүдые электрын элшэ хүсөөр хангаха, тэрэниие гамтайгаар, эзэн ёhoop гаргашалха тушаа колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, аймагай зургаанууд эдэбхитэйгээр оролдохо зэргэтэй.

„Непсабадшаг" газетын редакцида нүхэр Н. С. Хрущевой эльгээhэн бэшэг

БУДАПЕШТ, декабриин 6. (ТАСС). Венгриин социалистическэ хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй орган «Непсабадшаг» газетын редакцида Н. С. Хрущевой эльгээhэн бэшэгые газетэ мүнөөдэр толилоо. Тэрээн соонь нигэжэ хэлэгдэнэ:

«Венгриин социалистическэ хүдэлмэришэнэй партиин VII съездэ хабаадажа байха үедэнь КПСС-эй делегациин нэрэ дээрэ Венгриин Арадай Республикын промышленна предприятинуудай, үйлэдбэриин кооперативуудай, ниитын болон гүрэнэй организацинуудай коллективүүдhээ, студентнүүдэй коллективүүдhээ, hуралсалай газарнуудhaa, тэрэшэлэн тус тус эрхэтэдhээ олон амаршалгын бэшэгүүд ороhон байна. Советскэ Союзай Коммунистическэ партида, бүхы совет арадта аха дүүгэй хани халуун мэдэрэл, коммунизм байгуулгада, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхын түлөө тэмсэлдэ шэнэ ехэ амжалтануудые хүсэhэн хүсэл эдэ бэшэгүүд соо элирхэйлэн мэдүүлэгдэнэ. Предприятинуудта, кооперативуудта, ниитын организацинууд болон эмхи зургаануудта хүрэхые, суглаанууд болон митингнүүдтэ хабаадалсахые, ажалшадай гэр бүлын хидтэ айлшалхые олон бэшэгүүд урина.

Эдэ уряалнуудые бултыень хүлеэжэ абаха, тус бүридэнь харюу үгэхэ аргагүй байhан дээрэhээ, эдэ бүхы хани халуун бэшэгүүдэй түлөө үнэн зүрхэнэй, гүнзэгы ехэ баясхалан танай газетээр дамжуулан хүргэхые хүндэтэ нүхэд зүбшөөгыт. Эдэ бэшэгүүд Венгриин болон совет арадуудай аха дүүгэй бата бэхи хани барисаанай болон харилсаа холбооной толотомо гэршэ мүн болоно. Социалистическэ бүхы оронуудай арадуудай аша туhада, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай аша туhада зорюулагдан, венгро-советскэ хани барисаан улам бэхижэхэ гэжэ бидэнэр батаар этигэнэбди. ВСРП-гэй VII съездын хараалhан социалистическэ байгуулалтын гайхамшагта программые амжалтатайгаар дүүргэхыетнай Таанадта, Венгридэхи манай хүндэтэ ханинарта, үнэн зүрхэнhөө хүсэнэбди, ажал хүдэлмэри болон ажабайдалдатнай hайниие хүсэнэбди.

Ехээр хүндэлэгшэ

Н. Хрущев.

1959 оной декабриин 5.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин делегаци Москвада бусажа ерэбэ

Венгриин социалистическэ хүдэлмэришэнэй партиин VII съездэ ошоhон Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин делегациин гэшүүд—КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй Свердловско обкомой нэгэдэхи секретарь А. П. Кириленко, КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүндэ кандидат, Украинын КП-гэй Сталинска обкомой нэгэдэхи секретарь И. П. Казанец, КПСС-эй Московско обкомой нэгэдэхи секретарь П. Н. Демичев, КПСС-эй Москва городой Ленинградска обкомой хоёрдохи секретарь Е. С. Наумова Будапештhээ Москвада бусажа ерэбэ.

Делегациие толгойлогшо, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущев декабриин 7-до Ужгород ерээ.

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев Закарпатида ерэбэ

УЖГОРОД, декабриин 7. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев hамгантаяа Будапештhээ бусаха замдаа, мүнөөдэр Закарпатида хүрэбэ. Тэрээнтэй хамта Венгриин социалистическэ хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь Янош Кадар hамгантаяа, ВСРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн Бела Биску, ВСРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүндэ кандидат, партиин Будапештскэ горкомой нэгэдэхи секретарь Шандор Гашпар эндэ ерэлсээ.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Президиумэй гэшүүндэ кандидат, Украинын КП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Н. В. Подгорный, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүндэ кандидат, УССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. С. Коротченко, Украинын ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. Т. Кальченко, Украинын КП-гэй Закарпатска обкомой нэгэдэхи секретарь Ф. К. Щербак, ажалшадай депутадуудай Закарпатска областной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ И. Г. Гарагонич, областиин партийна, советскэ организацинуудай түлөөлэгшэд, промышленностиин, хүдөө ажахын түрүүшүүл, Чоп городой хүн зон хүндэтэ айлшадые угтахын тулада хилэ дээрэхи Чоп станцида ерээ.

Москвагай сагаар 16 час 30 минутада тусхай поезд станцида ерэнэ. Эндэ сугларагшад айлшадые нэрьесэ альга ташан угтана. Мукачевскэ районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, Социалистическэ Ажалай Герой Юрий Рубиш, звеное даагша, Социалистическэ Ажалай Геройн нэрэ зэргэдэ хоёр дахин хүртэhэн Анна Ладани гэгшэд областиин ажалшадай зүгhөө нүхэр Н. С. Хрущевто хилээмэ-дабhа баряа. Пионернүүд айлшадта сэсэгүүдые барюулhан байна.

Удаань нүхэр Н. С. Хрущев Венгриhээ ерэhэн ханинартай, угтагшадтай хамта машинануудта hуужа, Ужгород ороо. Н. С. Хрущевые, аха дүү венгер арадай түлөөлэгшэдые бүхы замдань ажалшад хани халуунаар амаршалаа.

Ужгородто болоhон угталга Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин ленинскэ Центральна Комитедтэ, Советскэ правительствода үнэн сэхэ байлгые эли тодоор харуулаа. Городой үйлсөөр хүн зон олооро суглараад, Коммунистическэ партиин, тэрэнэй ленинскэ Центральна Комитедэй хүндэлэлдэ, социалистическэ оронуудай арадуудай аха дүүгэй хани барисаанай хүндэлэлдэ зорюулагдан, юрөөлнүүд табигдаа. Зүн дэгээн митинг болoжо эхилээ.

Городой талмай дээрэ олоор суглаhан Ужгородой ажалшадта хандан, Н. С. Хрущев тобшо үгэ хэлээ. Тэрэнэй үгэ хэлэжэ байхада нэгэтэ бэшэ альга ташалганууд болоо.

Янош Кадар үгэ хэлэжэ, Закарпатиин ажалшадта, бүхы совет арадта халуун амаршалга хүргэhэн байна.

Айлшалжа ерэhэнэйнь түлөө, советскэ энэ залуу областьдо КПСС-эй ЦК-гэй угаа ехэ туhаламжа үзүүлдэгэй түлөө Н. С. Хрущевто партиин Закарпатска обкомой нэгэдэхи секретарь Ф. К. Щербак баясхалан хүргөөд, долоон жэлэй түсэбые болзорhoонь урид дүүргэхын тулада Закарпатиин ажалшад бүхы хүсэ шадалаа зорюулха гэжэ Н. С. Хрущевые найдуулаа.

Үдэшэнь Н. С. Хрущевой, Венгриин айлшадай хүндэлэлдэ зорюулагдан, областиин филармониин зал соо ехэ концерт болоо.

ПАРТИИН ЦК-гэй ЭЭЛЖЭЭТЭ ПЛЕНУМЫЕ УГТУУЛАН

Зоной зориг бадаруулагша хүсэн

Ажалшадые хүмүүжүүлхэ, эмхидхэн элсүүлхэ талаар КПСС-эй Кударын айкомой хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө

„Эмхидхэлэй хүдэлмэри тусгаар удхашанартай гэжэ манай парти ходоодо тоолодог байгаа. Мүнөө коммунистическэ байгуулалтын гол шухала зорилгонуудай нэгэнэй шиидхэгдэжэ байхада эмхидхэлэй хүдэлмэриин удхашанар бүришье ехээр дээшэлээ.“

(КПСС-эй ЦК-гэй 1958 оной декабриин Пленум дээрэ Н. С. Хрущевой хэһэн элидхэлһээ)

Шэнжэлжэ үзөөд, согсолжо дэлгэрүүлхэ

гэжэ партиин айкомой секретарь нүхэр ФЕДОРОВ хөөрэнэ

Хүнүүдые хүмүүжүүлхэ асуудалда анхаралаа ехээр хандуулдаг болообди. Суглаа хуралнуудые үсөөрүүлжэ, мяха, һү, ноhо, ноохо, таряа болон бусад зүйлнүүдые бии болгожо байһан газарта эмхидхэлэй хүдэлмэри һайжаруулагдаа. Хүнүүдээ, хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдөө түрүү дүй дүршэлдэ һургадаг, хүмүүжүүлдэг болонхойбди.

Партиин айкомой, бюрогой хүдэлмэри ондоо болоо. Хэрбээ урдань айкомой бюро олон асуудал хэлсэдэг, тиимэ хадаа удаан саг соо болодог, заримдаа хүнүүдтэ элдэб зэмэ тохолгор дүүрэнэдэг байгаа һаа, мүнөө тад ондоо болоо. Хүн зоной үнэхөөрөө һургаал абамаар асуудалнуудые хэлсэдэг болоһон байна. Жэшээнь, «Дружба» колхозой партийна организациин хүдэлмэреэ түсэблэдэг дүршэл тухай, Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой агитаторнуудай һургуулиин дүршэл тухай гэхэ зэргын хүмүүжүүлхы удхашанартай асуудалнууд партиин айкомой бюро дээрэ хэлсэгдэдэг гуримтай. Үгышье һаа, зарим түрүүшүүл ажалайнгаа дүй дүршэл тухай тоосоо хэдэг байха юм. Кударын суута үхэршэн нүхэр Гуляев мяха ехээр абадаг дүршэл тухайгаа мүнөө зун айкомой бюродо элидхэһэн байна.

Ямар нэгэн асуудал зүбшэн хэлсэхынгээ урда тээ партиин айком тэрээнтэй танилсадаг, хаража, шүүжэ, шэнжэлжэ үзэдэг заншалтай. Тэрэнэй һүүлээр партиин айкомой бюро дээрэ хэлсэхэдээ согсолдог, тэрэниие дэлгэрүүлхэ хэмжээ абадагбди. Жэшээнь, Кировэй нэрэмжэтэ колхозо үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ жэжэ звенонуудые байгуулжа хүдэлөө байна. Энэ дүршэлыень хаража, шэнжэлжэ үзэмсөөрөө партиин айкомой колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдые, бригадирнуудые, партийна организацинуудай секретарьнуудые урижа, бюро дээрэ хэлсэбэ. Энээнэй ашаар ажалай эмхидхэлэй энэ түрүү арга бүхы колхозуудта хэрэглэгдэжэ болоо. Үшөө ондоо жэшээ харуулхабди.

Куйбышевай нэрэмжэтэ колхоздо агитаторнуудай һургуулиин хүдэлмэриие һайжаруулхын тулада партиин айкомой пропаганда, агитациин таһагай хүдэлмэрилэгшэд тэндэ партийна организацидань бодото туһаламжа үзүүлһэн байгаа. Энээнэй һүүлээр ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг ондоо хүнүүдэй хабаадалгатайгаар агитаторнуудай һургуулиин дүршэл тухай асуудал партиин айкомой бюродо хэлсэгдэжэ согсологдоо юм. Энээнэй ашаар ехэ-кударынхидай агитаторай һургуули суула гараһан байха.

Магтаалдаа хүрэмөөр эндэхид хүдэлжэшье байдаг. Агитаторнуудынь аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлдэг, ойлгууламжын хүдэлмэри тодорхойгоор, колхозой үмэнэ табигдаад байһан зорилготой нягта холбоотойгоор ябуулдаг юм.

„Хурдан карандаш“ хэрэглэхэдэ һайн

Ингэжэ Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой агитатор нүхэр АБРОСИМОВА мэдүүлнэ

«Хурдан карандаш» гэжэ сатирын хуудаһан гаргагдадаг болоһоор үнинэй. Энэ солбон шуран карандаш ургаса хуряалгын үедэ таряанай поли дээгүүр түрүүн гараад гүйлгэжэ, соёруулжа ябадаг байба. Энээнэй хурса шодэтэй, хорон хошон үгэтэй, һүбэлгэн ухаансар, муу һайниие обёорхо оньгоходоо бэрхэ гээшэнь аргагүй юм. Хуряалгын халуун үедэ үдэр бүри шахуу энэ карандаш үгэеэ хэлэлсээд байлаг һэн. Ингэжэ таряашадай дунда ехэ хүндэтэй боложо, саашадаа бүри эдэбхитэйгээр аяншалдаг болоо һэн. «Хурдан карандашын» һүүлэй нэгэ номерто 1-дэхи фермынхид таһа шүүмжэлүүлшоо. Юуб гэхэдэ, үнеэдэйнгээ байрын хажууда шабааһаяа обоолжо байһыень карандаш обёоржорхёо. Тиигээд үшөө саашаа ошоходоо задалһан силосыень колхознигуудай хубиинь үнеэд эдижэ амташаһан байба. Эдэ бүгэдые сатирын хошон хурса зэбсэгээр зураад, колхозой правлени соо үлгэжэрхибэ. Энээндэ хэмжээ абангүй аргагүй. Ингэжэ эдэ дутагдалнууд усадхагдаа юм. Мал ажал дээрэ хүдэлжэ байгаа агитаторнуудай аймагай семинар дээрэ энэ дүршэл тухай хэлсэгдэбэ. Энээнэй һүүлээр Кударын, Сухын голоор иимэ карандашууд үшөө олоороо аяншалхань лабтай.

Ингэжэ партиин айком шэнэ юумэнэй бии болоходо туһалалсаад, үнэн бэеэ бэелхэдэнь согсолон тобшолол хэдэг, саашадань тараан дэлгэрүүлдэг ехэ һайн гуримтай. Агитаторай һургуули болон бэшэшье шэнэ шэнэ үүсхэлнүүд пропаганда, агитациин таһагай хүдэлмэрилэгшэд Г. М. Дашиев, И. В. Полякова гэгшэдэй эдэбхитэй хабаадалсалгатайгаар бии болодог, дэлгэрдэг юм.

Түрүү дүй дүршэлэй ёһотой һургуули

Энээн тушаа „Путь к коммунизму“ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр КРИВОГОРНИЦЫН үгэ абана

Олониитэ ажалшадые, колхозуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые, түрүүшүүлые хүмүүжүүлдэг арга онол олон янза юм. Теориин, экономикын асуудалаар, научно-үйлэдбэриин конференцинүүдые үнгэргэхэһөө эхилээд, семинар, түрүүшүүлтэй уулзалга хүрэтэр партиин айком олон янзын хүдэлмэри ябуулдаг байна.

Экономикын асуудалаар, мүн научно-үйлэдбэриин конференцинүүдые түрүү дүй дүршэлэй ёһотой һургуули гэжэ нэрлэхэдэ болохо.

Август һарын аяма халуун нэгэ үдэр. Кукурузын поли сэл хүхэ нэмнээгээ һайрхан «эндэтнай иимээр лэ ургаалдяа, харыт даа» гэһэн мэтэ холоһоо харагдана. Таряанай поли зарим газараараа шарабтар үнгэтэй болонхой аалихан һэбшээндэ долгин мэтэ эбхэрэн байба. Нэгэ иимэ полиин дунда баригдаһан сагаан ордон мэтэ байшан холоһоо обёорогдоно. Энэмнай «Путь Октября» колхозой механизаторнуудай һара соо шулуугаар бариһан культбаза гээшэ.

Эндэ научно-үйлэдбэриин конференци хэжэ, аймагай механизаторнууд нэгэ шухала асуудал зүбшэхэеэ эндэ сугларба. Амяарлан хуряаха, агрегадуудые бүлэг бүлэгөөрнь ябуулха арга дэлгэрүүлхэ тухай эндэ хэлсэгдэһэн байгаа. Партиин айкомой бюрогой гэшүүн, Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Мансуровский энэ асуудалаар элидхэл хэбэ. Энээнэй ашаар аймагай колхозууд энэ түрүү арга үргэнөөр хэрэглээ юм.

Мүнгэн түлбэридэ орохо тушаа экономическа конференци гурба дахин болоһон байгаа. Энээнэй ашаар аймагай 8 колхозуудай 7-ниинь байгша оной апрелиин 1-һээ мүнгэн түлбэридэ ороһон байна. Ажалай түлбэриин шэнэ хэмжээнэй һайн байһаниие Кировэй нэрэмжэтэ колхозой жэшээ дээрэһээ хаража болохоор. Мүнгэн түлбэри бии болгоһонһоо хойшо колхознигуудай эдэбхи үүсхэл хараа байса дээшэлээ. Юуб гэхэдэ, колхознигуудай салин ажалта үдэртөө абагшаһаа ехэ болоһон байна. Жэшээнь, 1958 оной 6 һара соо колхозник бүхэнэй олоһон ажалта үдэрые мүнгэндэ оруулхада һара бүри 845 түхэриг болоно. Харин энэ жэлэй 6 һарын туршада колхозник бүхэн дунда зэргээр һара соогоо 1200 түхэриг абаһан байна.

Мүн теориин, экономикын асуудалаар олон конференци үнгэргэгдэһэн байгаа. Эдэ бүгэдэ хүнүүдэй, хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй эрдэм дээшэлүүлхэ, тэдэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ ехэ удхашанартай байха юм.

Һайнаар эмхидхэһэн мүрысөөн аша үрэ ехэтэй

гэжэ партиин айкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша нүхэр ДАШИЕВ хэлэнэ

Таряа амяарлан хуряалгын мастер Иннокентий Жарников, тэрэниие дахажа гараһан лафетнэ жаткашад, суута кукурузашан Николай Иннокентьевич Дампилов һурагшадтаяа гэнтэ бии болоһон бэшэ, харин эдээниие районой партийна организаци хүмүүжүүлһэн байна. Мүн эдэнэр хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдөө баһа өөһэдынгөө зүгһөө һургаһан байха. Ингэжэ «бэе бэеэ һургалсаһан байхабди».

Солото хүнүүдтэй уулзалга эмхидхэхэ гээшэ түрүүшүүлэй дүй дүршэлые, хүдөө ажахын наукын туйлалтые дэлгэрүүлхэ нэгэ арга мүн. Партиин айком энэ арга яһала хэрэглэдэг юм. Иимэ уулзалганууд ажахын шухала шухала асуудалнуудаар ехэ хөөрэлдөөнэй темэ боложо үгэдэг. Жэшээнь, үнгэрэгшэ зун «Путь к коммунизму» колхозой Хара Бусанай фермэдэ аймагай колхозуудай хонишод, мал ажалай мэргэжэлтэд республикын суута хонишон, Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр Брылевтой уулзаһан байгаа. Малша бэрхэ энэ хонишоной дүй дүршэл тухай хөөрөөе дуулаад байхадаа, Кударын хонишод ажал тухайгаа шүүжэ, шэбшэжэ үзэһэн юм. Гектар бүхэндэ 2 хонитой болохо зорилго дүүргэхэ арга боломжоёо бодомжолоо бэлэй. Эхэ хонидоо хоёр жэл соо гурба удаа хурьгалуулха, тиихэдээ эхирлэдэг хонидые, тэдэнэй түлнүүдые тусгаар хараха, олон жэлэй хүсы үбһэ таридаг болохо гэхэ мэтээр хөөрэлдэһэн байгаа. Аша үрэ ехэтэй иимэ уулзалганууд ходол боложо байдаг.

Колхозой үйлэдбэриин түрүүшүүлые шалган элирүүлжэ, солото хүнүүдэй бүлэнүүдые улам олон болгожо байдаг хүсэтэ зэбсэг социалистическэ мүрысөөн болоно. Партийна организацинууд энээниие тодорхойгоор хүтэлбэрилдэг гуримтай. Һү һаалиин фермэнүүдэй хоорондо аймагай мүрысөөн эмхидхэгдэнхэй. Фермэ бүхэндэ мүрысөөнэй таблица зураатай, 10 хоног бүхэнэй дүн гаргагдажа байдаг. Энэ мэтээр ажахын бүхы һалбари дээрэ хүсэ ехэтэй мүрысөөн дэлгэрэнхэй. Ажалай энэ урилдаанда булижа гарагшад заатагүй урмашуулагдадаг, тиимэһээ энэнь аша үрэ ехэтэй юм. Жэшээнь, һаалишадай мүрысөөндэ илажа гарагшад һү һаалиин аймагай хүдэлмэрилэгшэдэй шэнэ жэлэй наадаанда хабаадахаар уригдаһан байгаа. Мүнөөшье колхоз бүхэн арга боломжоёо, эрхэ байдалаа хаража үзөөд, мүрысөөндэ илагшадта шан тогтоогоо. Сүүдхэ бүри һү һааляа ехэ болгоһонойнь зэргээр шангынь дээшээ болохо юм. Үгышье һаа, механизаторнуудай үдэшэ ехэ һониноор үнгэргэдэг байба. Эдэ бүгэдын ашаар аймаг дотор түрүү хүнүүдэй тоо улам олошороо. Сагаан эдеэ дэлгэрүүлһэн һаалишад, ороохо таряа элбэг ехээр ургуулһан механизаторнууд, мал шахадаг бэрхэшүүл, талын ээзэд хонишод—эдэ бүгэдын дундаһаа эрхим хүнүүд урган гаража байдаг.

Ингэжэ ажалай мүрысөөе хүсэтэй, үрэ ехэтэй болгохо талаар партийна организацинууд элдэб арга хэрэглэдэг, хүн зоной зориг бадаруулдаг байна.

Бригадын партийна организациин үүргэ ехэ

Ингэжэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой 1-дэхи дригадын партийна организациин секретарь нүхэр БАТОМУНКУЕВ тоолоно

—Харульска фермэ таанадые хүсөөд, ахижа гараханиь лэ ха,—гээд партиин айкомой пропагандист нүхэр Даровай хэлэхэдэнь:

—Бидэниие һая наашашье хүн ахихагүй, ерэхэ жэлдэшье хүндэ хүсэгдэхэеэ мэдэнэгүйбди,—гэжэ урдаһаань харюусаа һэмди.

Мүнөө жэлдэ үбһэ тэжээл элбэг. Үнеэн бүридэ 30 тонно силос дарагданхай. Эдэ бүгэдые зүбөөр хэрэглэжэ, һү, мяха ехээр абахын тулада бригадын коммунистнууд тэмсэнэ. Бригадын коммунист бүхэн тус тустаа харюусалгатай ажал даажа байдаг. Жэшээнь, коммунист нүхэр Доржиев Хонхор-Нугын һү һаалиин фермэдэ ахалагша һаалишан юм, коммунистнууд Будаев Эмигенов хоёр мал шахаха гүүртэ даажа абанхай. Толгой бүриинь хоёр центнер татадаг 140 залуу мал шахадаг, тэдэнь сүүдхэдээ 900 грамм хүрэтэр нэмэнэ. Мяха абаха, таряа талха ургуулха, үбһэ силос бэлдэхэ даабаряа бригада үлүүлэн дүүргээд, һүнэй түлөө мүнөө тэмсэнэ. Декабрь һара соо үнеэн бүриһөө 200 литр һү һааха зорилготой хүдэлжэ байна.

Хара амяа хараад һуунгүй, бэе бэедээ туһалха гэһэн һайн һайхан сэдьхэлтэйгээр хүдэлнэбди. Хүршэ «Путь к коммунизму» колхозой Мөөрөөчын фермые шефтээ абанхай хадаа һаяар тэдээндээ ошохо гэжэ бэеэ зэһэжэ байнабди. Урид ошожо хараад, танилсаад, олоороо ошожо туһалхадамнай хүршэнэрнай бури һайн амжалта туйлаха бшуу.

Кукуруза ургуулһан ажахы баян байха

гэжэ партиин айкомой секретарь нүхэр КЛЮЧЕРЕВ зугаална

Нёдондо үбэл декабрь һара соо кукуруза «таряа» һэмди. Тиигээ, тиигээ, үнэхөөрөөл таряа бэлэйбди.

Декабрь һара соо партиин айком кукурузын агротехникэ хүнүүдтэ заажа эхилбэ. Аймагай семинар болоо. Энээндэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, кукурузын звеное даагшад, партийна организацинуудай секретарьнар, агрономууд хабаадаба. Урда жэлынь кукурузын һайн ургаса абаһан Н. И. Дампилов, Пепеляев гэгшэд энэ ургамалтай ханилһан тухайгаа, онсо өөрэ илгаа тухайнь хөөрэжэ үгэһэн байна. Тэрэнэй һүүлээр кукуруза тарижа һураха һургуули саһан дээгүүр хэһэн, туршаһан байгаа.

Кукурузын баян ургасын түлөө тэмсэл бүри эртэ эхилһэн байгаа. Энэ ургамал тарижа ургуулха оньһожоруулагдаһан звенонуудые үшөө намар, октябрь һара соо байгуулаад, даагшадыень партиин айкомой бюро дээрэ баталаа һэмди. Даажа абаһан газар дээрээ эдэнэр шэбхэ хохир зөөгөө юм.

— Хэдэн жэлэй хонинои шэбхэ малтажа поли дээрэ зөөгөө һэмди. Энэмнай сэнгүй һайн үтэгжүүлгэ бшуу,—гэжэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой звеное даагша нүхэр Яглинов хэлэбэ.

Кукуруза тарижа ургуулхын тулада бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулхын хажуугаар партиин айкомой хүдэлмэрилэгшэд ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри ябуулха баатай болоо һэн. Юуб гэхэдэ, энэ ургамал тээшэ шоргаараа харааша олон байгаа. Адли эрхэ байдалда байгаад «Дружба» колхозойхидой бултанһаа бага ургаса мүнөө жэлдэ абаһаниинь энээниие гэршэлнэ бшуу. Николай Иннокентьевич Дампилов кукурузын түлөө идхамжын ехэ хүдэлмэри ябуулаа.

Үсөөн үгэтэй Дампиловһаа һайн пропагандист байгаагүй. Энэ ургамалые тариха болотороо шахуу нүхэр Дампилов колхозуудаар, бригаданuудаар ябажа, дүй дүршэл тухайгаа хөөрэжэ үгэһэн байна. Партийна һуралсалай кружогуудташье, колхознигуудай суглаандашье энэ хүн кукуруза тухайгаа хөөрэжэ үгэдэг байба. Ранжуровай нэрэмжэтэ колхоздо ошоод нүхэр Дампиловай хүнүүдтэй ярилдажа байтарнь үбгэжөөл Галданов «юрэдөө минии шамтай мүрысэхэдэ яахаб. Хүнэй шадашагүй юун болоо юм» гээд бодожо ерээ һэн. Тиигэжэ хоёр ондоо голой эдэ хоёр үбгэд мүрысэхэ гэлсээд тараа бэлэй.

Уданшьегүй тарилга дүүрэбэ. Кукурузашье тэб тэбхэрээр (зүб квадрат болоо) гаража эхилээ. Агротехникын заабариин ёһоор бүхы хүдэлмэри хээд байхадань эдэ хоёрой участогуудай кукуруза жэгтэй һайнаар ургажа эхилээ. Ингэжэ байтарнь нүхэр Галдановтанинь нэгэ ехэ гай болобо ха. Хэды үндэр эрьетэйшье һаа, дошхон урасхаалтай Сүхэ голынь бороогой ороһоной һүүлээр һабаһаа халяад кукурузынь зарим участок гэмтээгээ. Хэһэн ажалдаа хара буужа, энэ үбгэжөөл хэды соо ехэ һанаата болоо һэн. Уһанда абтаба яабашье, нүхэр Галданов 75 га газарай гектар бүриһөө 1010 центнер набша намаа абаа. Кударын ахалагша кукурузашан Н. И. Дампилов 100 гектарай га бүриһөө 1025 центнер ургаса абаба. Манай эрхэ байдалда нютагжажа, баян ургаса үгэһэн кукурузын экспонат арадай ажахын туйлалта харуулһан выставкэдэ табяатай. Солото кукурузашанай шабинар Кударада олошоржол байна. Оньһожоруулагдаһан 13 звено абаһан уялгаяа дүүргэһэн, кукурузын баян ургаса—300—700 центнер набша намаа абаһан байна.

Районой партийна организациин эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулһанай ашаар аймагай колхозууд гектар бүриин 388 центнер набша намаа абаа. Ингэжэ һайн шанартай кукурузын силос ехээр дарагдаба. Энэнь үнеэн бүридэ 16 тонноор хүртэнэ. Кукурузын силосэй хоншуухан үнэр Кударын голые дүүрэн анхилна гэхэдэ эндүүтэй бэшэ.

Мүнөөшье Кударын кукурузашад үшөө ехэ зорилго урдаа табинхай. Звенонууд кукурузынгаа поли дээрэ шэбхэ шабааһа зөөжэ эхилэнхэй. Партиин Центральна Комитедэй декабриин Пленумэй нээгдэтэр поли дээрэ гаргагдаха наг шэбхын 30 процентые зөөхөөр шиидэнхэй хүдэлнэ. Ерэхэ жэлдэ манай кукурузашад **гектар бүриин 500 центнер набша намаа абаха зорилготой.** Энэл байгаа хадаа эдеэ хоолой зүйлнүүдшье абтахал юм байха.

Республикын суута кукурузашан, Кударын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой звеное даагша Н. Н. Дампилов Мухаршэбэрэй Түгэнэй талын кукурузашан Д. Ж. Жанаевтай хөөрэлдэжэ байна.

Л. Хайдуровай фото.

Бодото тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ, техникые, үйлэдбэри эмхидхэлгые мэдэхэ, олониитэдэ политическэ нүлөө үзүүлжэ, тэдэниие хүмүүжүүлжэ болон партиин туг доро саашадань хүтэлэн ябажа шадаха гээшэ партийна хүдэлмэриин гол удхань болоно.

(КПСС-эй ЦК-гэй 1958 оной декабриин Пленум дээрэ Н. С. Хрущевой хэһэн элидхэлһээ)

„Залуу коммунистын үдэр“— хүмүүжүүлхы ехэ удхашанартай

гээд партиин айкомой эмхидхэлэй таһагые даагшын уялга дүүргэгшэ нүхэр ЯКИМОВ баталан дурадхана

Саһан бургажа, энхэ талые бүрхөөнэ. Тэрэ үдэр колхозой коммунистнууд суглаандаа сугларжа байба. Эдэнэрэй дунда нэгэ залуухан басаган ерэлсээ. 9-дэхи класс дүүргээд, хоёрдохи жэлээ һаалишанаар хүдэлжэ байһан Цыбик-Ханда Очирова партиин гэшүүнэй кандидадта орохоёо ерэбэ. Колхозойнгоо һаалишадай мүрысөөндэ ходо түрүү һууридa ябадаг энэ басаганай нэрэ таблица соо бэшээтэй. Яраһан янзатай һаалишан басага хараад, партийна комитедэй секретарь нүхэр Одоев:

— Шинии асуудал түрүүн хэлсээд табихабди,—гэбэ.

Уданшьегүй партийна суглаан эхилжэ, партида хүнүүдые абаха асуудал хэлсэгдэбэ.

Һаалишан басаганай анкетэтэй танилсаһанай һүүлээр:

— Нэгэ үнеэнһээ хэды литр һү һаахабши,—гэжэ хэншьеб асууба.

—Мүнөө жэлдэ 1740 литр һү һаагаад байнаб, — гэжэ харюусаба. Очировае партиин гэшүүнэй кандидадта абаха шиидхэбэри гараһанай һүүлээр үнеэдээ һаахыень суглаанһаа табиба.

Ингэжэ колхозуудай партийна организацинууд ажал үйлэдбэри дээрэ хүдэлжэ ябаһан түрүү хүнүүдые партида абажа байдаг. Энээнтэй хамта залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэридэ ехэ һанал табигдадаг байна.

Партийна суглаан, даабари гэхэ зэргын хүмүүжүүлхы удхашанартай хэмжээнһээ гадна, «залуу коммунистын үдэр» үнгэргэхэдэ һайн байна. Һүүлдэ болоһон нэгэ иимэ үдэртэ Совет гүрэнэй элитэ ажал ябуулагша Ф. Э. Дзержинскиин ажабайдал тухай лекци, Н. С. Хрущевой Америка ошожо ерэһэн тушаа элидхэл хэгдэһэн байна. Энээнэй һүүлээр залуу коммунистнууд О. Д. Гомбоев, А. Г. Аносов, А. И. Хлебников гэгшэд эрдэм һуургууляа дээшэлүүлжэ, партийна даабари дүүргэжэ байһан тухайгаа хөөрэбэ. Энээнэй һүүлээр «Жестокость» гэжэ кино хараад, зүбшэн хэлсэбэ. Эдэ бүгэдэ залуу коммунистнуудта хүмүүжүүлхы нүлөөтэй байдаг. Партиин гэшүүнэй хүндэтэ нэрые үндэр дээрэ үргэжэ ябадаг хүнүүд олон. Залуу коммунист Сампилов Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо түрүү хонишон гэжэ суутай. Мүн Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой залуу коммунист Александр Хлебников ургаса хуряалгада эрхимээр хүдэлөө. 360 гектар таряа хуряагаа, 4000 центнер таряа сохиһон байна.

* * *

Хүдөө ажахые хүтэлбэрилхэ арга методээ шэнэдхэн һайжаруулһанай, эмхидхэлэй хүдэлмэри шангадхаһанай, хүн бүхэндэ хүрэжэ, хөөрэлдэһэнэй ашаар партиин айком яһала һайн үрэ дүн туйлаа юм. Аймагай бүхы колхозууд хүгжэлтынгөө арюун замда гаранхай. Хэрбээ 1953 ондо аймагай колхозууд 6 миллион түхэриг олзо абаһан байгаа һаа, мүнөө жэлдэ 30 гаран миллион түхэригэй олзо абтахаар хүлеэнэ. 1953 онтой сасуулхада, аймагай колхозууд энэ жэлдэ мяха 3 дахин шахуу, һү хоёрһоо үлүүгээр ехэдхэһэн байна. Зарим колхозууд, жэшээнь, «Дружба» колхоз нёдондо жэлэйхидэ орходоо мяха хоёр дахин ехээр абахань. Аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд ажал хүдэлмэридөө амжалта туйлажа, партиин ЦК-гэй декабриин Пленумые угтахаар эрмэлзэн хүдэлжэ байна. Аймагай колхозууд гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө үни дүүргэнхэй, һүеэ үглөө мүнөөгүй дүүргүүтэй байна.

Шэнэ долоон жэлэй хоёрдохи жэлдэ бүри ехэ амжалта туйлаха хүсэлэнтэйгээр кударынхид хүдэлжэ байна.

Манай корреспондентнүүд **Д. Жугдурова, Д. Болхоев** гэгшэд бэшэжэ абаба.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

…л ажалые тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ

Мухаршэбэрэй аймагай партийна конференциһээ

…партийна кон… Мухаршэ… боложо, ай… партийна ор… …иин ябуул… …элмэриин дүнгүүд эндэ сог… …бо. Конференци дээрэ элид… -партиин айкомой секре… …хэр **А. И. Попов,** мүн үгэ …н делегадууд. аймагайнгаа … болон культурын хүгжэл… …йлагдаһан үрэ дүнгүүдые …о.

…бликымнай тарян ажахы Мухаршэбэрэй аймаг ороохо …й баян ургаса хуряагаа. Энэ аймагай колхозууд дунда … гектарай 16,3 центнер, «Эр… …вхоз 19,7 центнер ороохо …абаба. Тиигэжэ аймаг бүхы 775 мянган центнер таряа … тэрэнэйнгээ 1,5 миллион … гүрэндэ худалдаа. Иигэжэ …оһойхиһоо 3 дахин ехэ та… …шаагдаһан байха юм.

…м тэды хүгжэлтэ мал ажа… …лаар туйлагдаа. Үнгэрһэн …о үе соо аймаг дотор хони… …о 9370 толгойгоор олошорһон, …абалга 300 центнерээр ехэ …н байна.

…а колхозуудай олзо доход … жэлдэ ургажа байнхай. … 1958 ондо аймагай колхо… …итынгээ ажахыһаа 33,5 мил… …үхэриг олзо доход оруулһан … мүнөө жэлдэ тэрэнь 48 …он болохо байна.

…зуура, аймагай ажахыда … дутагдалнуудай бии бай… …элидхэлшэ болон үгэ хэлэг… …эмдэглээ. Мал ажалһаа ашаг … багаар абтаа. Илангаяа …мяха тушаалгаар мухар… …йхид ехэ гээгдэлдэ оронхой. …а ондо аймагай колхозууд …бүриһөө 1800 литр һү һаа… …ялганиуудые абаһан байгаа. …эрэнээ оройдоол 56,5 процен… …үүргэһэн байха юм. «Эрдэм» …дошье балай ехэ хубилалта …үй. Аймаг абаһан уял… …үүргэхэһээ байтагай, нёдон… …идо орходоо һү һаалгаяа … бүридэ 150 литрээр доошо… … бшуу.

… мяха абаха уялгаяа аймагай …ууд, совхоз хахадлаашьегүй. … 45 мянган центнерэй орондо … центнер мяха тушаагаа. Ма… …о толгой олошоруулха түсэб …гдээгүй. Жэлэй эхинһээ хой… …00 тугал, 5400 гаран хурьган …а ороо. Тиигэжэ аймаг 100 …лһаа оройдоол 60 тугал, 63 …, эхэ гахай бүриһөө 12 пор… …о түлжүүлһэн байха юм.

…ээнэй шалтагаанииинь юуб … тон түрүүн ажалай эмхи … малай харууһан, эдеэлүүлгэ … табигдаһан, ажалшадай …иинтэ-политическэ хүдэлмэ… …циалистическэ мүрысөөн хан… …үйгөөр эмхидхэгдэһэн байна.

…Манай Калининай нэрэмжэтэ …здо һүн багаар һаагдаа. Жэ… …үсэб мүнөө болотор дүүргэг… …. Юуб гэхэдэ колхозой прав… … партком ажалаа һулаар хү… …рилжэ байна бшуу. Иимэ бай… … партиин айком мэдэжэ бай… …саг сооно заһахые оролдоо… …арткомой урда шанга эрилтэ …гүй гээшэ,—гэжэ делегат нү… …. **Цыбанов** хэлээ.

…ай мал зун, намартаа бэлшээ… …һайнаар адуулагдажа, тарга… …гдаха байһан аад, баһал би… …й. Эгээл тиимэһээ шадалаар …бага шэгнүүртэй мал гүрэндэ …гдана. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ артель эбэртэ бодо малай толгой бүриинь—266 килограмм, «Искра» колхоз—255 килограмм шэгнүүртэйгээр тушаагаа. Гадна аймаг дотор гахай шахалгада горьтой анхарал табигданагүй. Аймагай колхозууд, совхоз 12 мянган центнерэй орондо 3400 гаран центнер гахайн мяха тушаагаа бшуу. Тиихэдэ Сталинай нэрэмжэтэ колхоз жэлэй эхинһээ хойшо оройдоол 62 гахай шахажа тушааһан байха юм. «Эрдэм» совхозой тушааһан гахай бүхэн 55 килограмм татаа.

КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоол мүн лэ хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэнэ. Ноябриин 1-нэй байдалаар эндэ 8600 толгой буруу, хашарагууд шахалганда табигдаха аад, оройдоо 6900 толгой табигдаа.

Аймаг дотор жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилжэ байдаг һаалишад, гахайшад, мал адуулагшад олон юм. Тэдэнэй дүй дүршэлые дэлгэрүүлхын тула партиин айком биратай юумэ хэнэгүй. Айкомой хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын инспекциин мэргэжэлтэд колхозуудта туһаламжа багаар үзүүлнэ гэжэ делегадууд нүхэд **Н. Тютрин, К. Имепахоев** гэгшэд шүүмжэлбэ.

— «Эрдэм» совхоз аймаг соогоо жэшээтэ ажахы боложо шадаагүй, — гэжэ делегат нүхэр **А. Власов** хэлэбэ. Совхоздо хүдөө ажахын продуктнуудай үнэ сэн ехэ. Мал ажал дээрэхи хүндэ хүдэлмэри муугаар оньһожоруулагдана. Тусхайлбал, нэгэ центнер һүн—0,12, ноохон—100,0, үхэрэй мяхан—46,0 түхэригөөр хараалһанһаа дээгүүр сэнтэй. Тиихэдэ «Искра» колхоздо продуктнуудай үнэ сэн совхозойхиһоо нилээд доогуур байха юм.

Мал ажалай хүгжэлтөөр тус аймагай уялгаяа дүүргэжэ шадаагүй байһанай нэгэ шалтагаан юуб гэхэдэ, эмхидхэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдаһан байна бшуу. Мал ажал дээрэ үсөөн коммунистнууд ажаллана. Малшадай дунда лекци, элидхэл үсөөн уншагдана. Парторганизацинуудай үүргые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ партиин айком анхаралаа табинагүй.

—Айкомой хүтэлбэрилэгшэд колхозуудта ерэхэдээ парторганизациин секретарьнартай мүртэйгөөр хөөрэлдэдэггүй шахуу, — гэжэ делегат нүхэр **Г. Конев** хэлээ.

Хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдые хүмүүжүүлхэ талаар партиин айком һулаар хүдэлмэрилнэ гэжэ делегадууд нүхэд **М. Фалилеев, Д. Лопилов** хэлээ. Бригадирнууд, мүн малай фермые даагшанарай дунда семинар үнгэргэгдэнэгүй, түрүү бригадирнуудай дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ онсо анхарал табигданагүй. Тиихэдэ аймагай зарим колхозуудта мэргэжэлтэд дуталдана. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо главна агроном, инженер мүнөө болотор үгы байһаар.

Конференци дээрэ 20 гаран делегадууд үгэ хэлээ. КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **А. Хахалов** дэлгэрэнгы үгэ хэлэжэ, аймагай партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай тогтоо.

***

Эмхидхэлэй пленум дээрэ партиин айкомой нэгэдэхи секретаряар нүхэр **А. И. Попов,** секретарьнуудаар нүхэд **Ц. О. Цыбиков, А. В. Власов** гэгшэд һунгагдаа.

Т. Гармаев, манай корр.

…омай хүсөөр ябадаг „Ленин" гэжэ ледоколой туршалга түгэсхэгдэбэ

…НИНГРАД. (ТАСС). Атомай … ябадаг «Ленин» гэжэ ледо… … 44 мянган мориной хүсэтэй …телиие Балтин далай дээрэ …жа үзэлгэ Советскэ Консти… …н Үдэрэй урдуур амжалтатай түгэсхэгдэбэ. Советскэ ледо… …о флодто энэ судныи тушаа… …бтаһан тухай актда гүрэнэй …сси гар табяа.

Петрын корабль бүтээгшэдэй «Полтава» гэжэ түрүүшын кораблиие Петербургда бүтээһэнһээ хойшо 250 жэлэй ойе Ленинградай судна бүтээгшэд тэмдэглэхэ гэжэ бэлэдхэжэ байнхай. Атомай хүсөөр ябадаг шухаг корабль бүтээһэн Адмиралтейскэ заводойхидой ажалай алдарта амжалтань энэ гайхамшагта үдэрнүүдтэй тохёолдобо.

…дой элитэ эрдэмтэдэй нэрэмжэтэ алтан медаль, шангуудые барюулба

…эн лэ эрхим научна зохёол… …й авторнуудта ородой элитэ …рдэмтэдэй нэрэмжэтэ алтан …ь болон шан 1959 ондо олго… …хай асуудалые СССР-эй Нау… …дай академиин президиум …жа үзөө.

…нкурсдо эльгээгдэһэн, тиигээд …рсын комиссиин зүгһөө үндэ… …сэгнэгдэһэн зохёолнууд тухай …ко-математическа наукануу… … отделениин академик-секре… … академик Л. А. Арцимович …эн байна.

…зикын талаар температура … ехэ зохёол бэшэһэнэйнь ту… … академик П. Л. Капицада …В. Ломоносовой нэрэмжэтэ ал… …медаль олгогдоо.

…ометриин зарим асуудалнуу… … зохёол бэшэһэнэйнь түлөө физико-математическа наукануудай доктор А. В. Погорелыдэ ородой агуу ехэ математик Н. И. Лобачевскиин нэрэмжэтэ шан үгтэхэ болоһон байна.

«Комета» тухай зохёол бэшэһэнэйнь түлөө СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент С. В. Орловто (наһа бараһан) Ф. А. Бредикинэй нэрэмжэтэ шан олгогдоо.

«СССР-эй гидрологи» гэжэ зохёол хамтаараа бэшэһэнэйнь түлөө СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент Г. Н. Каменскида (наһа бараһан), геолого-минералогическа наукануудай доктор М. М. Толстихинада болон бусадта Ф. П. Саваренскиин нэрэмжэтэ шан олгогдоо.

(ТАСС).

Хүдөө бэшэгшэдэй шалгалта юу харуулнаб?

Декабрь 9

Мухаршэбэрэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малшан Марфа Васильевна Симухина туганнуудайнгаа шэгнүүрые үдэртөө 700 граммаар нэмээнэ.
Зураг дээрэ: М. В. Симухина.
И. Нечаевай фото.

Бардам уялга, даараажа байһан гахайнууд тухай

БАРГАЖАН. (Телефоноор абтаба). Эндэхи Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Будаев, партийна комитедэй секретарь нүхэр Цыренов) мүнөө жэл гахайнуудые олоор шахажа, гүрэндөө 190 центнер тарган мяха худалдахаар хараалһан байгаа.

Эндэхидэй абаһан уялгаяа хэр дүүргэжэ байһыень шалгажа үзэхэдэ, тэдэнэй хэлэһэн үгэнь ажал хэрэгтэеэ алгасадаг байһаниинь элирбэ. Жэлэй эхиндэ бардам бардам уялгануудые абаад, тэдээнээ дүүргэхын хойноһоо үнэхөөрөө оролдодоггүй, һанаа амар һуудагыень доро хэлэгдэһэн баримтанууд гэршэлнэ.

Тус колхозой Улюкчикан гэжэ газарта байрладаг гахайн фермэдэ 240 толгой, тэдэнэй тоодо 94 эхэ, 75 шахамал гахайнууд, зуу шахуу поршоонхо оролсоно. Энэ фермэ жэлэй эхинһээ хойшо эхэ гахай бүриһөө дунда зэргээр 4,5 поршоонхо абаһан, 63 гахай тус бүридөө 70—70 килограмм шэгнүүртэйгээр гүрэндэ худалдаһан байна.

—Ажал хүдэлмэриинтнай үрэ дүн юундэ иимэ бага байба гээшэб,—гэжэ фермын гахайшадһаа асуухада:

—Харанагүй гүт. Иимэ муу байра байдалтай аад, хаанаһаа һайн үрэ дүн туйлаха гээшэбибди,—гэжэ эндэ хүдэлдэг дүрбэн эхэнэр нэгэн дуугаар мэдүүлнэ. Үнэхөөрөөшье гахайн байра хүнэй харашагүй нобшо муухай, һайса заһабарилагдаагүй, задагай зайдан юм. Гахайнуудынь наг шэбхэ соогоо дарасалдажа, обооролдожо гү, али газаа һалхи бордоһондо даарашоод, бохорилдожо ябахань харагдана. 44 эмэ гахайн оройдоо арбаадынь тусхай байрада оруулагдаһан нэрэтэй аад, мүнөө тэндэнь үшөө арбаад гахай нэмэжэ оруулагдаад, багтахаяа болишонхой. Эдэ үдэрнүүдтэ газаа хоножо байһан 24 эхэ гахайн арбаниинь мэнэ гэһээр түрэхэ болоо юм. Теэд зуураажа, даараажа байһан гахайнуудһаа тобир тарган поршоонхонуудай абтахань бэрхэтэй байна. Эхэ гахайнуудай байхаар түхеэрэгдэжэ байһан нэгэ дал баригдаһаар аяар гурбан жэл болобо. Байрагүй дээрэһээ гахайнуудай гарзалха, элдэб шалтагаанаар үбшэлхэ ушар олон үзэгдэнэ.

Декабрь һарын арбаадаар гүрэндэ тушаагдахаар «шахагдажа» байһан гахайнуудыень задагай хүйтэн байрада байлгагдаад, даараажа, тураажа байна. Тэдэнэйнь дунда зэргын шэгнүүр 45—50 килограмм болоно. Энээн дээрэһээ харахада, тус колхозойхид гүрэндэ баһал шэгнүүр багатай, туранхай гахайнуудые тушаахаяа байна. Энэ дутагдалаа колхозой хүтэлбэрилэгшэд һайса мэдэжэ байбашье, гахайнуудайнгаа тэжээл һайжаруулхын хойноһоо оролдоногүй. Шахалганда байһан гахайнуудай тус бүридэ 1,5 килограмм таряа талханай зүйл, 1 килограмм гурил, хахад килограмм турнепс үдэр бүри үгтэнэ. Минеральна болон бусад тэжээл гахайнуудынь үзэдэгшьегүй юм. Иимэ бирагүй тэжээлээр хангагдаһан шахамалнуудынь хаанаһаа таргалха гээшэб?!

Эндэхи гахайшад ажал хүдэлмэридөө муугаар хандана, абаһан уялгануудаа дүүргэхын хойноһоо оролдоногүй гэжэ хэлэхын аргагүй. Тэдэнэй хэжэ байдаг ажалые тоодоггүй колхозой хүтэлбэрилэгшэд, нэрлэн хэлэбэл, 1-дэхи комплексно бригадын бригадир нүхэр Доржиев, зоотехнигүүд нүхэд Афанасьев; Ринчинова гэгшэд зэмэтэй юм. Нэрлэгдэһэн нүхэд гахайн мяха элбэгээр абажа, гүрэндөө худалдаха хэрэгтэ анхаралаа хандуулдаггүй юм гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тэдэнэр гахайшадайнгаа байра байдалаар, ажал хэрэгээрнь һонирходоггүй.

— Энэ муу байрада эды олон гахай барижа байгаад, колхозоймнай хүтэлбэрилэгшэд юу бододог юм. Мүнөө хүдэлмэреэ хүшэхэржэ ядашоод байнабди. Байрадамнай түлеэ залһаншьегүй, тиимэһээ гахайнууднай нойто хүйтэн юумэ эдинэ. Эндэмнай зайн гал оруулха гэлсэһээр үнинэй юм. Теэд хэзээ гахаймнай дал соо зайн гал оруулагдаха гээшэб, мэдэнэгүйб,—гэжэ ахалагша гахайшан нүхэр Цыренова хэлэнэ.

Шалгалтада хабаадагшад:
О. Добрецкая, Уланай сомоной Соведэй депутат, зоотехник;
Ц. Цыдыпов, хүдөө бэшэгшэ,
О. Раднаев, манай корр.

Сүүдхэ бүри—920 грамм

Энээнһээ урда жэлнүүдтэ үбэлэй сагта буруу, хашараг шахахаһаа байтагай, хүл дээрэнь ондо оруулаа һаа болоо гэжэ тоолодог байгаа гээшэбди.

Харин мүнөө үбэлэй сагта залуу мал шахаха, һайнаар эдеэлүүлжэ түлжүүлхэ гээшэ тон зүб гэжэ, малшаднай энээниие бүримүһэн һайшаан дэмжэнэ.

Манай совхозой 1-дэхи отделениин Ехэ Гутайн гүүртынхид һайнаар харууһалжа, эдеэлүүлжэ түлжүүлхээр 220 буруу, мүн шахан таргалуулхын тула 75 хашараг илгажа, тусхай хэдэн гүүртэнүүдые эмхидхээ юм. Шахан таргалуулха, һайнаар түлжүүлхээр илгагдаһан буруу, хашарагуудаа бүри намар, октябриин эхеэр дулаан, уужам һайн байрада оруулжа, тусхай рационоор, нэгэ малда 10 килограмм силос, 3 килограмм зелёнко, тээрмэдэгдэһэн 2 килограмм таряа талханай зүйл, үбһэ, һолоомо дуран сооныь эдюулжэ эхилээ һэмди.

Буруу, хашарагуудаа иигэжэ эдеэлүүлһэн, харууһалһанай ашаар, октябрь, ноябрь һаранuудта тэдэмнай шэгнүүрээ һайса нэмээһэн, таргалһаншье байба. Жэшээнь, манай гүүртын дүршэл ехэтэй малшан Даба Цыремпилов хаража байһан 85 буруу, хашарагайнгаа тус бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ 920 граммаар нэмээгээ. Тэрэшэлэн Сультим Чимитов 86 буруу оролдосотой һайнаар харууһалжа, тэжээлынь зүбөөр эмхидхээд, тэдэнэйнгээ тус бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ 700 граммаар нэмээжэ шадаа. Эдэ нүхэднай өөһэдынгөө хаража байһан малые эрхим һайнаар шахан таргалуулжа, ерэхэ жэлэй май һара хүрэтэр толгой бүриинь 300—320 килограмм шэгнүүртэй болгохо зорилго урдаа табинхай.

Д. Мункуев,
Бичурын совхозой буруушан.

Түрүү малшанай оролдолго

Колхозой центр Санага тосхонһоо хойшоо 20-ёод шахуу модоной газарта ябаад байхада хангил үндэр хадын хормойдо нэмэрюулжэ зохидоор түхеэрһэн малай байра, гэрнүүд холоһоо харагдадаг.

Эндэ «Коммунизм» колхозой эрхим түрүү малшадай нэгэн Долгоржап Намсараевагай даадаг бэлшээн, шахан таргалуулха малай гүүртэ байрланхай. Нүхэр Намсараева артелиингээ мал ажал дээрэ таһалгаряагүй хүдэлжэ, нилээд ехэ дүй дүршэлтэй болонхой.

— Манай Долгоржап ямаршье хүшэр хүндэ, үбһэ тэжээлээр хомор жэлдэ малаа хододоо тобир таргаар, гарза хоролтогүйгөөр ондо оруулаад лэ байдаг юм,—гэжэ нютагаархидынь нүхэр Намсараевагай ажалые магтан хөөрэлдэдэг байна.

Нёдондо тэрэ хамта 150 гаран хашараг, гунануудые бүхэли жэлдээ һайнаар адуулжа, харууһалжа, тэдэнэй тус бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ 800—850 граммаар нэмээгээд, эрхим тарган болгожо, гүрэндэ тушаагаа һэн.

С. Аюшеев.

Закамен.

Харууһанай хүсөөр

Агуу ехэ долоон жэлэй хоёрдохи жэл—1960 ондо мяха ехээр абаха гэһэн Зэдын аймагай колхозууд үбэлэй үедэ таргалуулагдаха залуу малай гүүртэнүүдые олоор эмхидхэнхэй. Аймагай бүхы колхозуудта, Борьёогой совхозой отделени бүхэндэ тугал, буруунууд шахагдажа, томо болгогдожо эхилһээр һара болобо. Тиихэдэ нилээд олон тугал, буруу колхозниигуудһаа, совхозой хүдэлмэришэдһөө худалдажа абтаа.

Аймагай түрүү колхозуудай нэгэн XX партсъездын нэрэмжэтэ артельдэ 459 толгой залуу мал таргалуулагдажа байна. Тэдэнэй дунда колхозниигуудһаа худалдажа абтаһан тугал, буруу олон бии. Колхозой ветеринарна врач нүхэр Аюев залуу малаа наһаарнь, эрэ эмээрнь, томо жэжээрнь илгаха хүдэлмэри һайнаар эмхидхээ юм. Тэрэнэй хүтэлбэри доро залуу малай, илангаяа колхозниигуудһаа худалдажа абтаһан тугал, буруунуудай бэеын тамир һайса шалгагданхай. Тиигээд бүхы тугал, буруунууд шэгнэгдээд, колхозой эрхим малшадта тушаагдаа. Нэрлэн хэлэбэл, артелиин 1-дэхи комплексно бригадын түрүү малшан Георгий Катаршинда 56 эрэ буруунууд тушаагдаба. Тэрэнэй тушаажа абаһан буруунуудынь тус тустаа 149 килограмм шэгнүүртэй байгаа. Тиихэдэ толгой бүриин 155 шэгнүүртэй 63 эмэ буруу Александр Шишмарев тушаажа абаад, оролдосотойгоор харууһална.

Нэрлэгдэһэн нүхэд малаа тушаажа абахатаяа хамта урид зохёогдоһон рационой ёһоор эдеэлүүлжэ эхилээ һэн. Малайнь толгой бүридэ сүүдхэдээ 2 килограмм үбһэн, 2 килограмм зелёнко, һолоомон дураа сооныь, 15 килограмм силос, 1 килограмм концентрированнэ тэжээл үгтэнэ. Малаа үдэрынь хоёр дахин уһалхадаа хашааһаань гаргажа, сэбэр агаарта нилээд удаан ябуулдаг юм. Нүхэд Катаршин, Шишмаревой гүүртынхид малайнгаа байрые һайса дулаалаанхай, үглөө бүри сэбэрлээд, үдэшэндөө дал, хорёогойнь дэбдихэр һэлгэжэ байдаг.

— Малые, илангаяа тугал, буруунуудые сэбэрээр, дулаанаар байлгаха гээшэ тон шухала бшуу. Теэд нобшо ноохойдо дарагдашаһан байрада байгаад, муугаар тэжээгдэжэ байһан мал хаанаһаа таргалха һэм даа,—гэжэ нүхэр Шишмарев хөөрэнэ.

Тиигэжэ эндэхи малшадай оролдолгын ашаар малынь үдэр бүри таргалжа, томо боложо байна. Хэрбээ шахалганда табигдахаһаа урид олонхи малынь дундаһаа доошо тамиртай байһан һаа, мүнөө бултадаа шахуу гэхэ гү, али 90 процентнь дундаһаа дээшэ тамиртай болонхой. Тиигэжэ бүхы малынь тус тустаа сүүдхэ бүри 600—700 граммаар нэмэжэ байна.

Тэрэшэлэн Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи комплексно бригадада Дади Очиров, Даша-Нима Раднаев гэгшэд тушаажа абаһан тугал, буруунуудаа һайнаар түлжүүлнэ. Дади Очиров 120 тугал ерэхэ жэлэй май һара болотор таргадуулхань. Найман һарын турша соо буруунуудайнгаа тус бүриин шэгнүүрые сүүдхэдээ дунда зэргээр 500 граммаар нэмээжэ байхаб гэһэн уялга нүхэр Очиров абанхай. Тэрэ уялгын ёһоор мүнөө тус бүридөө 76 килограмм шэгнүүртэй байһан тугалнуудынь май һарада 196—200 килограмм татадаг болохо юм. Абаһан уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын тула нүхэр Очиров тугал бүридөө сүүдхэ соо 3 килограмм үбһэ, 8 килограмм силос, 800 грамм концентрат, 3 килограмм һолоомо, 3 литр бурдууг үгэнэ.

Тиихэдэ бултадаа 157 центнер шэгнүүртэй 110 толгой буруунууд нүхэр Раднаевта даалгагданхай. Мүнөө тэдэнь сүүдхэ бүри тус тустаа 500 гаран граммаар нэмээ гэжэ һаяхан шэгнэхэдэнь элирүүлэгдээ.

Тиигэжэ Зэдын буруушад КПСС-эй ЦК-гэй ээлжээтэ Пленумэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

М. Гончиков.

Улан-Удын нэгэдэхи интернат-һургуули, Селендумын дунда һургуули дүүргэһэн бүлэг басагад комсомолой путёвкоор Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо һаалишадаар хүдэлхөөр эльгээгдээ һэн. Мүнөө тэдэнэр шэнэ мэргэжэлээ һайнаар шудалжа, дүй дүршэлтэй һаалишадтай мүрысэн ажалладаг болоо.
Зураг дээрэ: Социалистическэ Ажалай Герой Пылжит Жалсанова (дундань) һая гараһан тугал яажа харууһалхаб гэжэ залуу һаалишадта харуулжа байна.
З. Веснинагай фото.

Астраханиин область. Волго-Ахтубинска шиигтэй уһалиг газар жэл ерэхэ тудам ехээр ашаглагдана. 1960—1962 онуудта областиин колхоз, совхозууд 19 мянган гектар уһалагдадаг газар нэмэжэ абаха байна.

Шэнэ газар элдүүрилгэдэнь Астраханиин хүдөө ажахын туршалгын станциин агрохимическэ лаборатори хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Лабораториин хүдэлмэрилэгшэд газарайнь хүрьһые шэнжэлэн шалгажа, ямар участогта хүдөө ажахын ямар ургамал тарижа, сад болон виноград тарижа болохо байһые тодорхойлжо үгэдэг юм. **Зураг дээрэ:** лабораториин ахалагша лаборант П. А. Таранова, лаборант М. Н. Сигаватова газар хүрьһэнэй химическэ бүридэл шэнжэлжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

ВЦСПС-эй СЕКРЕТАРИАДТА

Үбэлэй амаралтын үедэ һургуулиин үхибүүдые культурнаар хангаха тухай

1959—1960 онуудай һуралсалай жэлэй үбэлэй амаралтын үедэ хүдэлмэришэд, алба хаагшадай үхибүүдэй амаралта болон культурна хангалга эмхидхэхэ тухай асуудал ВЦСПС-эй секретариат зүбшэн хэлсээ.

Бүхы клубуудта, Культурын байшангууд болон ордонуудта шэнэ жэлэй ёлко, утренник, уулзалга, бал үхибүүдтэ зорюулжа, комсомолой организацинуудтай, арадай гэгээрэлэй таһагуудтай хамта эмхидхэхыень, хүүгэдэй уран һайханай бүлгэмүүдэй концертнүүдые харуулхыень профсоюзуудые ВЦСПС-эй секретариат уялгалаа.

Үдэрынь үхибүүд стадионуудта, санын базануудта, халтирдаг газарнуудта түлөөһэгүйгөөр орожо, спортивна шухала хэрэгсэл абаха юм.

Олониитын уялгын ёһоор үхибүүдтэй хүдэлмэри ябуулхыень спортын мастернуудые, тренернүүдые, инструкторнуудые болон физкультурна эдэбхитэдые һайн дурынай спортивна бүлгэмүүдэй соведүүд томилхо ёһотой.

Һургуулиин үбэлэй амаралтын үедэ пионернүүдэй лагерьнуудые эмхидхэлгэ профсоюзуудай соведүүдтэ дурадхагдаа.

(ТАСС).

Социальна страхованида 70 миллион түхэриг һомологдобо

1960 ондо гүрэнэй социальна страхованиин бюджедые 70.194 миллион түхэригөөр ВЦСПС-эй президиум баталаа.

Санаар мүрысөөн эхилэнхэй

«Учитель» гэжэ амаралтын байшангай дэргэдэхи үзэсхэлэнтэ гоё газарта городоймнай санашад һаяхан түрүүшын зүргэ гаргажа, хоорондоо мүрысөө. Мүрысөөндэ хабаадагшад дүрбэн бүлэг боложо таһараад, хүсэ шадалаа үзэлсэжэ, түрүү һууриин түлөө тэмсэһэн байна. Нэгэдэхи бүлэгтэ Улан-Удэ городой предприятинуудай, «Спартак», «Динамо» бүлгэмүүдэй санашад хамтаржа, нэгэ суглуулагдамал команда эмхидхэһэн байна. Энэ бүлэгтэ хабаадалсаһан эрэшүүл соо̄һоо, «Спартагай», эхэнэрнүүд соо̄һоо багшанарай институдай санашад шадамар, солбоноор гүйжэ, түрүүлһэн байна.

Лесотехническэ училищиин (хоёрдохи бүлэг) эрэшүүлэй, кооперативна техникумэй эхэнэрнүүдэй команданууд түрүүлэө. Ажалай резервын, Гэгээрэлэй министерствын һургуулинуудай хоорондо үнгэргэгдэһэн мүрысөөн ехэ һонирхолтойгоор үнгэрөө. Эндэ техническэ училищиин үхибүүд, 65-дахи дунда һургуулиин басагад түрүү һууринуудые эзэлээ.

Дүрбэдэхи бүлэг соо̄һоо «Динамын» эрэшүүл, эхэнэрнүүдэй командаһаа ПВЗ-гэй «Локомотив» бүлгэмэйхид түрүүлээ.

Үнгэргэгдэһэн энэ мүрысөөндэ хамтадаа 300 гаран хүбүүд, басагад хабаадалсаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Мүрысөөнэй эхин. 2. Спартак командын түлөөлэгшэ.

Т. Бадмаин.

Л. Хайдуровай фото.

ШАТАР

Шанга тулалдаан дүүрэбэ

Ниислэл хотымнай нэгэдэхи разрядай шатаршадай хоорондо үнгэргэгдэһэн мүрысөөн һаяхан дүүрэбэ. Мүрысөөндэ предприяти, эмхи зургаануудай бэрхэ бэрхэ шатаршад хабаадалсажа, түрүү һууриин түлөө тэмсэһэн байна. Үнгэргэгдэһэн энэ мүрысөөндэ бэрхэ шатаршад: мастерта кандидадууд Сумкин, Берсутский, нэгэдэхи разрядай шатаршан Сампилов гэгшэдэй хабаадалсаагүйнь шаналтай.

Шатаршад соо̄һоо Улан-Удын чемпион байһан Геннадий Шадрин бэрхээр наадажа, түрүү һуури эзэлээ. Хоёрдохи һууринe—7 очко абаһан Сергей Самарин эзэлһэн байна. 3, 4, 5, 6-дахи һууринуудые Назимов (Спартак), А. Самарин (Труд), Салтанов (Труд), Макальский (Буревестник) гэгшэд эзэлээ. Долоодохи һуурида 4 очко абаһан Любовь Игумнова, удаадахи һууринуудта Пуртов, Давыдов, Власов, Амагаев гэгшэд гараа.

А. Михайлов.

Эртын хурьгад гаража эхилээ

«Эрдэм» колхозой түрүү хонишод эдэ үдэрнүүдтэ эртын хурьгадые абажа байнхай. Д. Дымбрыловэй даадаг Баруун Хүндыдэхи эхэ хонидой отарынхид колхоз соогоо түрүүлэн, 15-аад хурьга абаад, гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байна.

Декабрь һарын туршада Ёнхортохи отарын хонишод 800 гаран хурьга абахаар хүлеэнэ.

С. Шарапов.

Сэлэнгэ.

Хүндэтэй мэргэжэл

Республикынгаа ниислэл хото—Улан-Удэ городые болбосон түхэлтэй болгохын түлөө горзеленхозой хүдэлмэрилэгшэд бага бэшэ ажал хэнэ. Эдэнэрэй хүсөөр городой үйлсэ, талмайнуудта гоёолтын модонууд, сэсэгүүд олоор һуулгагдадаг. Эндэ сэсэг ургуулагшаар арбаад жэл соо хүдэлжэ байһан Полина Борисовна Будникова оролдосотой ажалаараа нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй болохоһоо гадна, энэ үе соо олон хүниие өөрынгөө мэргэжэлдэ һургаа. Ерэхэ зуундаа городойнгоо үйлсэ, талмайнуудые гоёон шэмэглэхын тула нүхэдтэеэ хамта мүнөөнһөө бэлэдхэжэ оробо. Нүхэр Будниковагай хүдэлдэг оранжерей соо мүнөө үедэ таби гара янзын үнгэ бүриин сэсэгүүд һалбаржа, хүнэй дура буляана. Эндэ ургадаг сэсэгүүд соо̄һоо «Примула» сэсэг зунай, үбэлэйшье сагта сэсэглэдэг юм. «Циперария», «Бегония», «Цикламен», «Традесканция» гэжэ сэсэгүүд гансал үбэлэй сагта сэсэглэдэг.

— Партиин ЦК-гэй Пленумэй хүндэлэлдэ манай ажахын хүдэлмэрилэгшэд улам һайнаар ажаллажа байна,—гэжэ нүхэр Будникова хөөрэнэ.

Зураг дээрэ: П. Б. Будникова һуулгагдаһан сэсэгүүдээ уһалжа байна.

Д. Балдуевай фото текст.

Хилын саанаһаа

Румыниин хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй пленум

БУХАРЕСТ, декабриин 6. (ТАСС). Румыниин хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй пленумэй эндэ болоһон тухай мэдээсэл мүнөөдэр Румыниин хэблэлдэ толилогдоо.

Мэдээсэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ. Румыниин хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй үргэн пленум энэ оной декабриин 3—5-да болоо. 1960 оной гүрэнэй түсэбэй проект, РРП-гэй гурбадахи съездэ делегадуудые һунгаха нормо пленум дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. РРП-гэй съезд 1960 оной хабар болохо юм.

Зүбшэхэ зүйлэй нэгэдэхи пунктаар Румыниин хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Георге Георгиу-Деж элидхэл хээ. Элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ болоо. 1960 оной гүрэнэй түсэбэй проект тухай элидхэлые зарим хубилалта, нэмэлтэнүүдые оруулаад, пленум һайшааһан байна.

США-гэй президент Турцида ерэбэ

АНКАРА, декабриин 6. (ТАСС). США-гэй президент Дуайт Эйзенхауэр мүнөөдэр албанай хэрэгээр Римһээ эндэ ерээ.

Турциин президент Джеляль Баяр, премьер-министр Аднан Мендерес, министрнүүд, бусад тусхай тушаалта хүнүүд Холбоото Штадуудай президентые угтаа.

Американо-турецкэ хамтын коммюнике

АНКАРА, декабриин 7. (ТАСС). США-гэй президент Эйзенхауэрай Турциин президент Баяртай, премьер-министр Мендерестэй хэлсээ хэһэн тухай американо-турецкэ хамтын коммюнике мүнөөдэр эндэ толилогдоо. Коммюнике соо иигэжэ хэлэгдэнэ. Хоёр орондо аляанданшье хамаатай хэдэн олон асуудалнуудаар һанамжануудаа мэдэлсэлгэ хэлсээнэй үедэ болоһон байна.

«Шахардуу байдал бодотоор һуларуулхаар оршон байдал бүхы дэлхэй дээрэ бии болгохо» шухала байһан тухай коммюнике соо заагдана. «Үнэн зүб ябуулгада, тэгшэ эрхэдэ үндэһэлэн, оршон байдал һайжаруулагдаха, энээн тушаа шухала найдалганууд үгтэхэ» ёһотой гэжэ Эйзенхауэр Баяр хоёр тэмдэглэнэ. Үрэ ехэтэй хиналтые тогтоогоод байгаа һаа, буу зэбсэг хуряаха асуудал шиидхэгдэжэ болохо гэжэ хоёр тала хэлсэһэн байна.

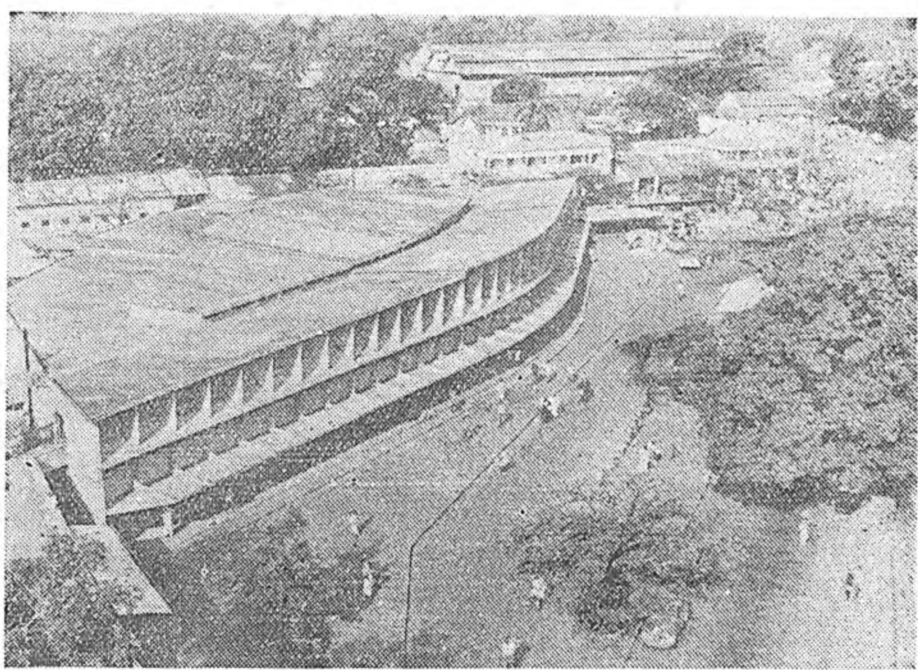
Сэрэгэй бүлэглэлнүүд — НАТО болон СЕАТО дотор харилсаатай байха гээшэ «туһатай» гэжэ США-гэй президент Турциин президент хоёр мэдэрһэн байна.

Президент Эйзенхауэр Анкараһаа мордобо

АНКАРА, декабриин 7. (ТАСС). США-гэй президент Д. Эйзенхауэр Турцида албанай хэрэгээр нэгэ үдэр соо байгаад, Карачи орохоёо Анкараһаа самолёдоор гараа.

Д. Эйзенхауэр Карачида ерэбэ

КАРАЧИ, декабриин 7. (ТАСС). США-гэй президент Д. Эйзенхауэр албанай хэрэгээр мүнөөдэр Карачида ерэбэ.

Гвинейн Республика. Республикын ниислэл Конакри городой дэлгүүр.

ТАСС-эй фотохронико.

Н. С. Хрущевые Будапештһээ хани халуунаар мордохуулба

БУДАПЕШТ, декабриин 7. ТАСС-эй корреспондент А. Семенов иигэжэ дамжуулна: хүндэтэ айлшанаа, Венгриин социалистическэ хүдэлмэришэнэй партиин долоодохи съездэ хабаадаһан Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин делегациие толгойлогшо КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущевые Венгриин ниислэлэй ажалшад мүнөөдэр ехэ халуунаар мордохуулаа.

Тусхай поездын ябахын бүри урда тээ Будапештын баруун вокзалда хэдэ мянган хүн — ниислэлэй предприятинуудай ажалшадай түлөөлэгшэд, эмхи зургаануудай алба хаагшад, һургуулиин үхибүүд, студентнүүд сугларaa. Советскэ болон Венгриин гүрэнэй тугуудаар вокзал гоёон шэмэглэгдэһэн байгаа. «Баяртай, хүндэтэ Никита Сергеевич!» гэжэ ород болон венгер хэлэнүүд дээрэ бэшээтэй томо плакадууд харагдана. ВСРП-гэй Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь Янош Кадар, Хүдэлмэришэн-таряашанай революционно правительствын түрүүлэгшэ, ВСРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн Ференц Мюнних, ВНР-эй Президиумэй түрүүлэгшэ Иштван Доби, ВСРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд, гэшүүндэ кандидадууд, партийна хүдэлмэрилэгшэд, предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд вокзал дээрэ ерээ.

Вокзал шадарай талмай дээрэ Н. С. Хрущевой ерэхэдэ, мордохуулагшад нэрьесэ альга ташаа, малгайнуудаа өөдэнь шэдээ. гараараа даллаа. «Эльен!», «Нүхэр Хрущев мандаха болтогой!», «Ура!» хашхаралдаанууд болоо.

Пионернүүдэй бэлэглэһэн баглаа сэсэгүүдые бариһан Никита Сергеевич амаршалгануудта харюусана.

Айлшад, мордохуулагшад трибуна тээшэ ошоно.

ВСРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн Дьердь Марошан микрофоной дэргэдэ ерэжэ, Никита Сергеевичтэ амаршалгын халуун үгэнүүдээр хандаа. Талмай дээрэ нэрьемэ альга ташалган болоно.

Нүхэр Н. С. Хрущевой микрофоной дэргэдэ ерэхэдэ, талмай дээрэ дахяад альга ташалган, «Эльен!», «Хрущев мандаха болтогой!», «Венгеро-советскэ хани барисаан мандаха болтогой!» гэһэн юрөөлнүүд табигдана.

Хүндэтэйгөөр угтаһанайнь түлөө хани халуун баясхалан хүргэһэн, социалистическэ общество байгуулгада саашанхи амжалта туйлахые венгер арадта хүсэһэн үгэнүүдые Н. С. Хрущевой хэлэхэдэнь, мордохуулагшад бултадаа ехээр һайшаажа, дахяад нэрьемэ альга ташаа, юрөөлнүүдые табяа.

Айлшад, мордохуулагшад поезд тээшэ ошоно. Тиигээд Ференц Мюнних, Иштван Доби, Дьердь Марошан гэгшэдтэй, политбюрогой бусад гэшүүдтэй Никита Сергеевич хани халуунаар гараа барилсаад, бусадта гараараа дэлин, вагондо ороо.

Тиигээд поезд ябана.

ВСРП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Янош Кадар, ВСРП-гэй ЦК-гэй политбюрогой гэшүүн Бела Биску, ВСРП-гэй Будапештскэ горкомой нэгэдэхи секретарь Шандор Гашпар нүхэр Н. С. Хрущевтой хамта ябалсаба.

Венгриин эхэнэрнүүдэй соведэй эдэбхитэд Н. П. Хрущеватай уулзаба

БУДАПЕШТ, декабриин 5. (ТАСС). Венгриин эхэнэрнүүдэй соведэй хүтэлбэрилэгшэд болон эдэбхитэд Н. П. Хрущеватай мүнөөдэр эндэ хани ёһоор уулзаа.

ЭДА-гэй I съездэ хабаадагшад Грециин арадта хандаба

АФИНЫ, декабриин 7. (ТАСС). Зүүнэй үзэл баримталдаг нэгэдэмэл демократическа партиин (ЭДА) I съездэ хабаадагшадай арадта хандаһан хандалгые «Авги» газетэ толилоо. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ. Эб найрамдал хамгаалха, буу зэбсэг бүхы дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха, арсалдаа шиидхэхэ арга болон хүсэ хэрэглэлгэһээ арсаха, энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха, мүрысэхэ, бүхы оронууд болон арадуудтай хани барисаатай байха, Балканиие ракетэгүй орон нютаг байлгаха, зүүн оронуудтай худалдаа наймаа хүгжөөхэ, бэеэ абанги политика бэелүүлээд байгаа һаань, ороной бэеэ даанхай, бүрин бүтэн байха тухай дүрбэн агууехэ гүрэнэй найдуулга үгэхэ, сэрэгэй гаргашануудые ехээр хороохо, Грециин коммунистическэ партиие нюуса бэшэ байдалтай болгохо, юрэнхы амнисти хэхэ, хүндэ индустри байгуулан, Грециин экономикые хүгжөөхэ, «юрэнхы дэлгүүртэ» хабаадалгаһаа арсаха, экономикынгоо хариин капиталһаа дулдыданги байлгые усадхаха, ажалшадай байдал һайжаруулха гэһэн эрилтэнүүдые парти гол уряанууд болгон табина.

«Хүйтэн дайнай» политика, дулдыданги, экономическа талаараа гээгдэнги байха ябадалда хүргэдэг политика Грециин мүнөөнэй правительство бэелүүлдэг юм. Энэ политикадань эсэргүүсэн, патриотическа правительство байгуулхын түлөө тэмсэхыень грек арадые парти уряална.

ЭДА-гэй захиргаанай комитет өөрынгөө заседани дээрэ партиин гүйсэдхэхэ комитедые һунгаа. Тэрэнэй составта И. Пасалидис (түрүүлэгшэ), М. Глезос, Г. Авгеропулос, М. Янну, И. Илиу, Н. Кицикис, Л. Киркос, Е. Бена, А. Брилакис, И. Пападимитриу, Б. Стергиу гэгшэд, тэрэшэлэн гүйсэдкомой гэшүүндэ табан кандидадууд ороно.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн сесси

НЬЮ-ЙОРК, декабриин (ТАСС). ООН-эй Генеральна [Ас]самблейн сесси зүбшэхэ зүй[л]... хэдэ хэдэн асуудалнуудые ... үзөөд, зохихо тогтоолнууд... асуудалнуудаар баталан аб...

Харгалзалгын асуудалнуу[д]лаар комитедэй, экономичес[кэ бо]лон финансова асуудалнуу[д]лаар комитедэй элидх[эл]... Ассамблейн үзэмжэдэ табиг...

Харгалзалгын асуудалай ... комитедэй элидхэлээр харга[лзалга] доро байһан хоёр нютаг... Франциин Тогодо—1960 оной ... лиин 27-до, Италиин Сома[ли] 1960 оной июлиин 1-дэ бэеэ [даан]хай байдал олгохо болзор ... һон резолюциие Ассамбле[й һай]шаагаа. Эдэ үдэрнүүдһээ ... дурсагдаһан хоёр нютаг... Францнин болон Италиин ... залга болюулагдажа, шэнэ... болоһон гүрэнүүд тэгшэ ... гэшүүд боложо Нэгэдэмэл ... нуудай Организацида абтах...

Шэнэ Зеландиин засагай ... хүтэлбэри доро байдаг Бару... моа гэжэ нютагта 1961 оной ... шада бэеэ даанхай байдал о... дурадхаһан баһа нэгэ тогтоол... талан абтаа.

Удаань экономическа боло[н фи]нансова асуудалнуудай тала... митедэй табиһан дурадхалые ... ральна Ассамблей нэгэн һана... гаар һайшаагаа. Дэлхэйн ... рые ургэдхэн бэхижүүлхэ эк... ческа талаараа хүгжэлтэ б... оронуудта наймаа хэхэдэнь ... зохид эрхэ байдал бии болго... жэ энэ тогтоол дурадхана.

Хүгжэлтэ багатай орон... нефтиин промышленностиие ... жөөлгөөр уласхоорондын хар... холбоо байгуулха шухала ... тоолоһон резолюциие, тэрэ... ООН-эй гэшүүн гүрэнүүдэй ... на реформо хэхэдэнь үрэ ... туһаламжа үзүүлхые дурад... резолюциие Ассамблей ба... абаа.

Латиин Америкэдэ юрэнхы ... гүүр байгуулха, мүн бүхы гү... дэй хоорондо научна болон ... ческэ дүй дүршэлөө саашада ... лан абалсалгые урмашуул... энэ талаар абтажа байһан хэ... нүүдые дэмжэхыень ООН-эй ... шүүн гүрэнүүдэй правитель... нуудта һанамжалан дурад... хоёр резолюци мүн лэ нэгэ... гаар һайшаагдаа.

ООН-эй секретариадые ... оронуудай түлөөлэгшэдһөө ... гээр бүридүүлхэ шухала б... зааһан тогтоол захиргаанай ... бюджедэй асуудалнуудай ... комитедэй элидхэлээр Асса[мблей] һайшаагаа.

Үхибүүдэй хоорнуу[дай] уласхоорондын кон[церт] Лондондо болоб[о]

ЛОНДОН, декабриин 7. (Т[АСС]). Хүүгэдэй хоорнуудай уласхо[орон]дын концерт декабриин 5-да [Лон]дондо болоо. Лондоной Сен[т-] Холлдохи (Вестминстер) ко[опера]тивна бүлгэмэй гэгээрэлэй ... далнуудые эрхилдэг комитет ... концертые эмхидхэһэн байгаа ... гаран үхибүүдэй хабаадаһан ... концерт эб найрамдалай боло[н ха]ни барисаанай темэдэ зорю[улаг]данхай.

Советскэ правительствые то[лгой]логшо Н. С. Хрущевой ама[ршал]гые хоорой дирижер Грэхэм Г... гэгшын уншахада, концертд[э ха]баадагшад, харагшад удаа... соо альга ташаа, Америкэһээ ... дондо байдаг посольствын ... шалгын бэшэг мүн лэ уншагд[аа].

Ромфордын (Эссекс) 15-та[й] саган Элен Паркер концертд[э ха]баадагшадай зүгһөө амарш[алгын] үгэ хэлэхэдээ, дэлхэйн бүхы ... нуудай үхибүүдтэ һайниие ... Хүн зониие алаха хюдаха буу ... сэг түхеэрхын тулада юундэ ... мүнгэ зөөри гаргашалагдана б... дэнэр эбтэйгээр ажаһуужа ша... энэ мүнгэ зөөриеэ юумээр ... дагшадта туһаламжа болгон ... рюулжа шадаха байна бэшэ ... ди?» гэжэ энэ басаганай хэлэ... суглаарагшад нэрьесэ альга та[шаа] угтаа.

Тобшо мэдээсэлнүүд

✪ Лондонһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, Англиин түмэр замшадай национальна профсоюзай гүйсэдхэхэ комитедтэ хоёр коммунист—Гарольд Ли, Джемс Олдбэри гэгшэд һунгагдаа. Тэдэнэр гурбан жэлэй болзороор һунгагдаһан байха юм.

✪ Фридрихродта (ГДР) немец хэлэ заадаг багшанарай уласхоорондын семинар болоо. Гурбан долоон хоног соо үргэлжэлһэн энэ семинарта Советскэ Союзһаа, Чехословакиһаа, Польшоһоо, Венгриһээ болон Болгариһаа ерэһэн 140 багшанар, тэрэшэлэн Германиин Демократическа Республикаһаа 35 хүн хабаадаһан байна.

✪ Болгариин элитэ ехэ поэт, революционер Никола Вапцаровай түрэһөөр 50 жэлэй ойе болгар арад үргэнөөр тэмдэглэбэ. Тэрэниие 1942 ондо фашистнууд буудажа алаһан байгаа. Поэт, коммунистын түрэһэн Банско городто олон зоной хабаадалгатай митинг болоо. Ни[кола] Вапцаровай ажабайдал боло[н зо]хёолнууд тухай поэт Младен И... элидхэл хэһэн байна. Сов[етскэ] уран зохёолшодой зүгһөө А. ... ронов, бусад оронуудай уран хёолшодой түлөөлэгшэд ми[тинг] дээрэ мүн лэ үгэ хэлээ.

(ТАСС)

Редакторай орлогшо
С. БАЛЬЖИНИМАЕВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, пропаганды, информации—35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01215. г. Улан-Удэ. Типография Министерства культуры Бурятской АССР Зак. № 5126.